

Archeologienota
Verslag van resultaten
bureauonderzoek

Ichtegem
Bruggestraat 390
(prov. West-Vlaanderen)

Auteurs: Lynn DEVALCKENEER,
Bart BARTHOLOMIEUX
Christof VANHOUTTE
Stijn CASSELMAN

Projectcode: 2025K162

0. INHOUDSTAFEL

0. INHOUDSTAFEL	2
1. BESCHRIJVEND GEDEELTE	4
1.1. WETTELIJK KADER	4
1.2. ONDERZOEKSOPDRACHT	5
1.2.1. Vraagstelling	5
1.2.2. Randvoorwaarden	5
1.2.3. Huidige toestand	5
1.2.4. Geplande werken	9
1.3. WERKWIJZE EN STRATEGIE	10
1.3.1. Motivering onderzoeksstrategie	10
1.3.3. Gebruikt materiaal	11
1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek	11
1.3.5. Inbreng specialisten	11
1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering	11
2. ASSESSMENTRAPPORT	12
2.1. LANDSCHAPPELIJKE LIGGING	12
2.1.1. Topografische situering	12
2.1.2. Landschappelijke situering	15
2.1.3. Geologische situering	18
2.1.4. Bodemkundige situering	19
2.2. HISTORISCHE BESCHRIJVING	22
2.2.1. Algemene historische beschrijving	22
De Zeeweg	22
Boskapel	25
2.2.2. Historische beschrijving projectgebied	25
Ferrariskaart (1771-1778)	25
Vandermaelenkaart (1846-1854)	25
Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) – Popkaart (1842-1879)	25
Topografische kaarten 1904-1939	26
Luchtfoto's	30
2.3. ARCHEOLOGISCH KADER	34
2.3.2. (Archeologie-) nota's	40
AN ID 11429 + N ID 14233 + N ID 15104 + N ID 18857 Ichtegem Bruggestraat	41
AN ID 13810 + N ID 17655 Ichtegem Bruggestraat 73	44
AN ID 14904 Zedelgem Zeeweg Noord	46
AN ID 19121 Zedelgem Krinkelweg 9	47
AN ID 31765 Ichtegem 22.661 Aansluiting Bruggestraat	47

Conclusie	47
2.4. SYNTHESE.....	49
2.4.1. <i>Verwachtingspatroon</i>	49
2.4.2. <i>Afweging verder vooronderzoek</i>	50
2.4.3. <i>Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem</i>	51
2.4.3.1. <i>Landschappelijk bodemonderzoek</i>	51
2.4.3.2. <i>Geofysisch onderzoek</i>	52
2.4.3.3. <i>Veldkartering</i>	52
2.4.4. <i>Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem</i>	52
2.4.4.1. <i>Verkenkend en waarderend archeologisch booronderzoek</i>	52
2.4.4.2. <i>Proefsleuven en proefputten</i>	53
2.4.5. <i>Beantwoording van de onderzoeksvragen</i>	53
3. SAMENVATTING	55
4. BIBLIOGRAFIE	58
5. BIJLAGEN	59

1. BESCHRIJVEND GEDEELTE

1.1. Wettelijk kader

De archeologienota kadert in het Onroerendergoeddecreet van 12 juli 2013. Naar aanleiding van een geplande aanvraag voor een omgevingsvergunning voor het verkavelen van gronden te Ichtegem Bruggestraat 390, waarbij de totale oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft 3000 m² of meer bedraagt, dient de initiatiefnemer een archeologienota toe te voegen aan de vergunningsaanvraag. De archeologienota dient opgemaakt te worden onder supervisie van een erkend archeoloog.

1.2. Onderzoeksopdracht

1.2.1. *Vraagstelling*

- Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?
- Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?
- Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?
- Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?
- Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja: wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?
- Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?

1.2.2. *Randvoorwaarden*

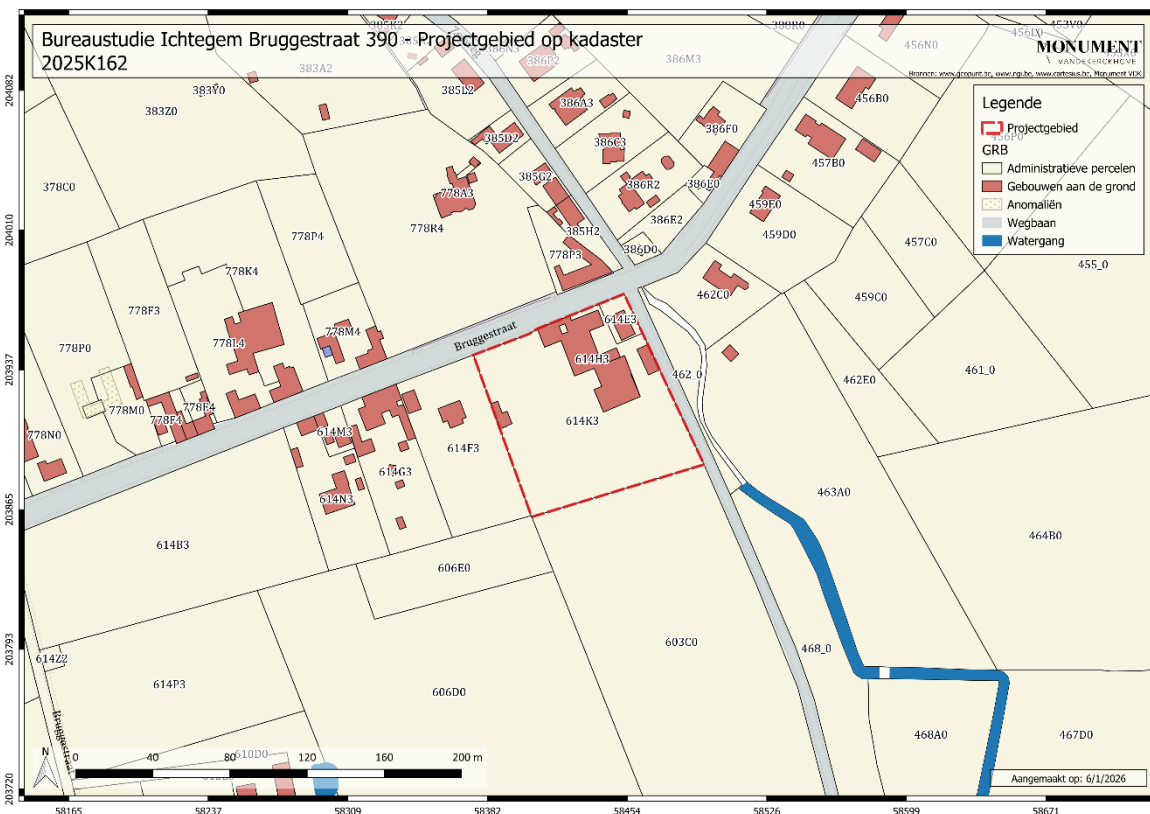
Niet van toepassing.

1.2.3. *Huidige toestand*

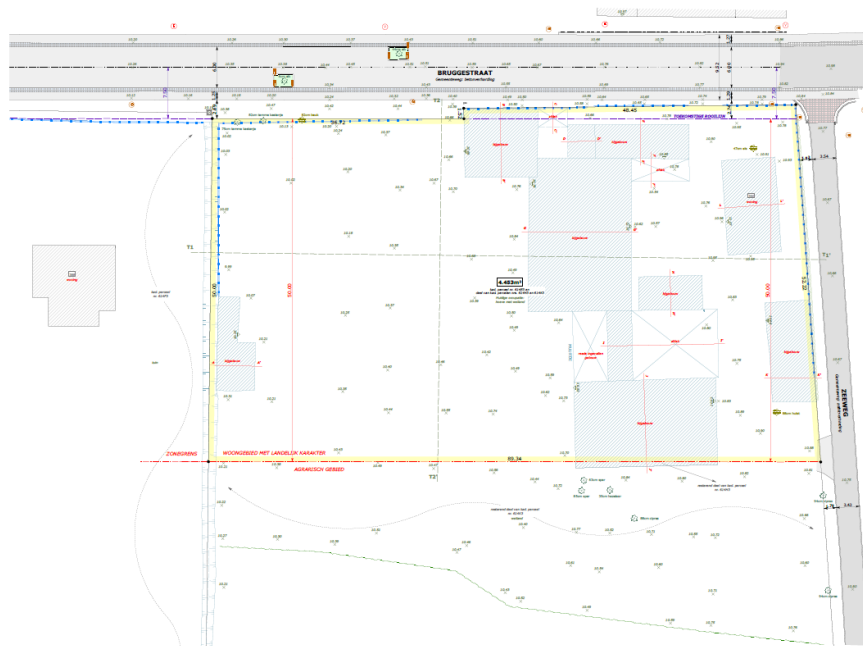
Het projectgebied heeft een oppervlakte van ca. 8.217 m². Op het moment waarop deze archeologienota wordt opgesteld, staan op het terrein een woning (108 m²) net ten zuidwesten van het kruispunt van de Zeeweg en de Bruggestraat, met ten zuiden en ten westen hiervan verschillende stallen (1.243 m²). Tussen de verschillende gebouwen is verharding aanwezig, in de vorm van betonplaten (283 m²). Ca. 6.583 m² van het terrein is onverhard en onbebouwd (Figuur 1 t.e.m. Figuur 6).

Figuur 1: Plangebied op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

Figuur 2: Plangebied op de kadasterkaart (bron: geopunt.be)

Figuur 3: Bestaande toestand: opmetingsplan (bron: initiatiefnemer)

Figuur 4: Google streetviewbeeld van de noordwestelijke hoek van het plangebied (bron: google.be/maps)

Figuur 5: Google streetviewbeeld van de noordoostelijke hoek van het plangebied (bron: google.be/maps)

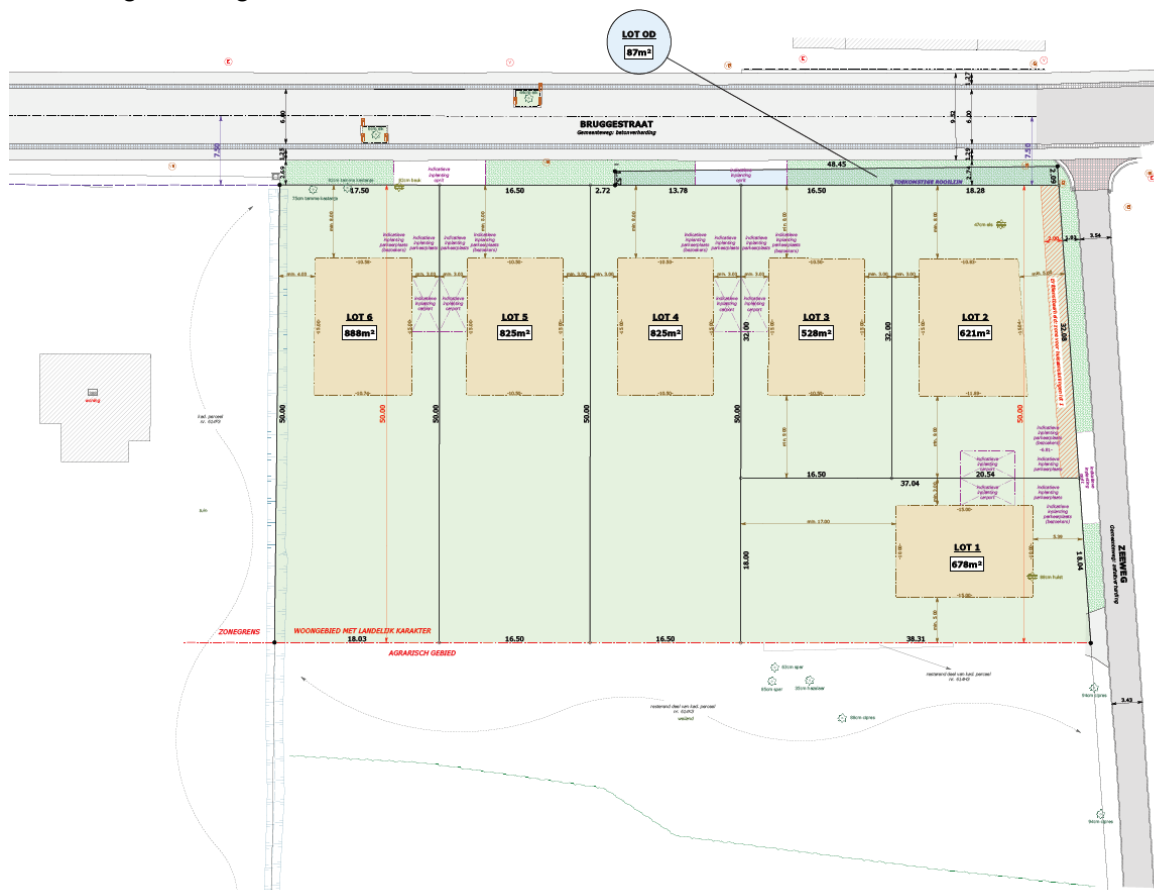

Figuur 6: Google streetviewbeeld van de zuidoostelijke hoek van het plangebied (bron: google.be/maps)

1.2.4. Geplande werken

De initiatiefnemer plant hier een verkavelingsproject, waarbij de bestaande drie percelen heringedeeld zullen worden in zes bouwloten langs de Bruggestraat in het noorden van het terrein (4453 m²). De zuidelijke helft van het terrein (3795 m²) zal onbebouwd blijven aangezien het om agrarisch gebied gaat. Op elk van de loten (528 m² - 888 m²) zal een alleenstaande woning worden gebouwd (ca. 150 m²).

Aangezien het hier gaat om een verkavelingsproject, dient uitgegaan te worden van een totale verstering van het bodembestand binnen de contouren van het projectgebied met uitzondering van het agrarisch gebied .

1.3. Werkwijze en strategie

1.3.1. *Motivering onderzoeksstrategie*

In dit bureauonderzoek wordt getracht een zo duidelijk mogelijk beeld te vormen van de huidige archeologische, historische en landschappelijke kennis van het projectgebied en de omgeving. Dit wordt vervolgens getoetst aan de geplande versterking van de bodem. Het doel hiervan is te kunnen bepalen of verder archeologisch onderzoek aangewezen is. Om een antwoord te kunnen formuleren op de onderzoeksvragen werden verschillende bronnen geraadpleegd.

Informatie over de afbakening van het plangebied en de geplande werkzaamheden werd aangeleverd via de initiatiefnemer. Om een zicht te krijgen op de huidige archeologische kennis van het plangebied en in het algemeen werd de online databank van de CAI (Centraal Archeologische Inventaris) geraadpleegd.¹ Als aanvulling hierop werden verschillende historische kaarten geraadpleegd via Geopunt², de centrale toegangspoort tot geografische overheidsinformatie, en via Cartesius³, een databank die kaarten bundelt van het NGI (Nationaal Geografisch Instituut), de Koninklijke Bibliotheek, het Rijksarchief en het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika. Langs deze weg werden ook verschillende luchtfoto's bekeken die genomen zijn sinds de jaren '70 van de 20^e eeuw. Op alle kaarten en luchtfoto's werd het plangebied geprojecteerd, om zo tot een duidelijk beeld te komen van het landgebruik gedurende de laatste eeuwen. Geopunt leverde ook verschillende kaarten op die betrekking hebben tot de landschappelijke en bodemkundige ligging van het gebied. Een kadasterplan dat beschikbaar is via de GRB-kaart op Geopunt werd vergeleken met hetgene dat beschikbaar is via de CadGIS Viewer van de Federale Overheid.⁴ Een topografische kaart werd verkregen via het NGI.⁵

¹ <https://cai.onroerenderfgoed.be/>

² <http://www.geopunt.be/kaart>

³ <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>

⁴ <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>

⁵ <http://www.ngi.be/topomapviewer/>

1.3.3. Gebruikt materiaal

Alle nodige informatie werd geraadpleegd via het internet of werd digitaal aangeleverd door de initiatiefnemer. De kaarten die toegevoegd zijn als bijlage werden vervaardigd met behulp van QGIS, een geografisch informatiesysteem.

1.3.4. Motivering eventueel afwijkende methodiek

Niet van toepassing.

1.3.5. Inbreng specialisten

Niet van toepassing.

1.3.6. Algemene wetenschappelijke advisering

Niet van toepassing.

2. ASSESSMENTRAPPORT

2.1. Landschappelijke ligging⁶

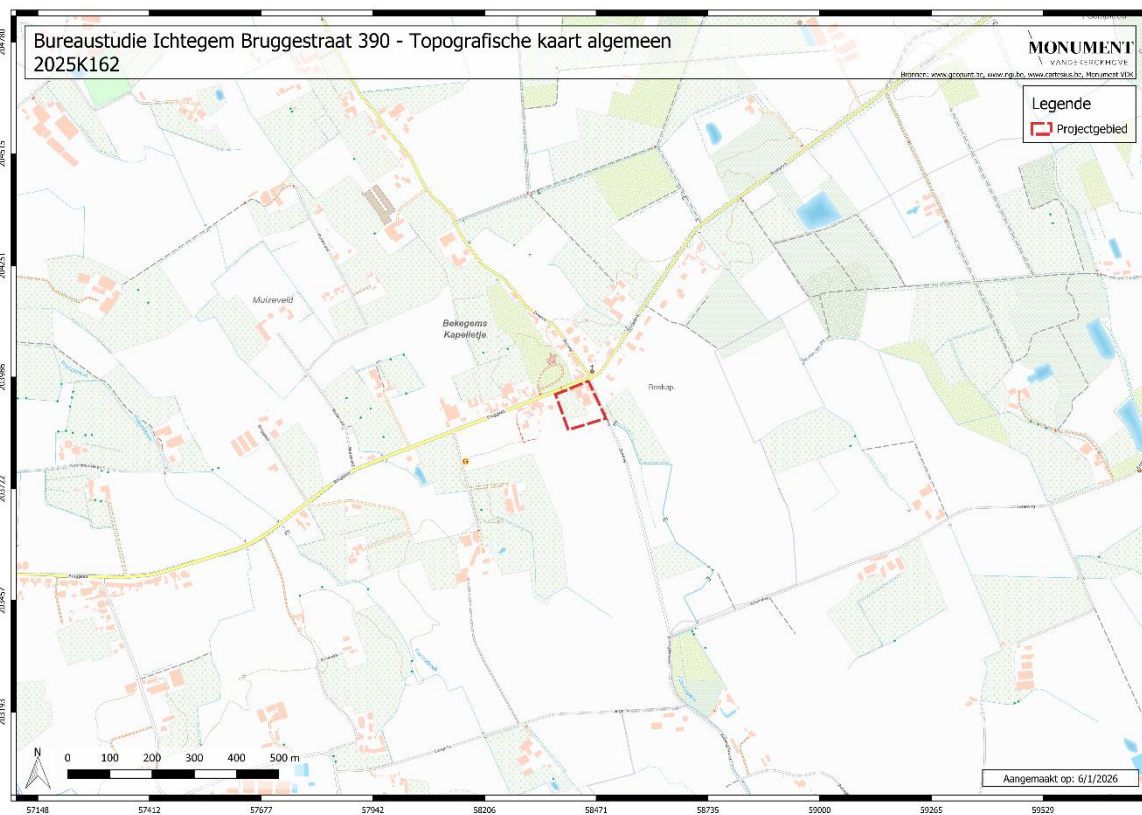
2.1.1. Topografische situering

Het gehucht Boskapel is gelegen op ca. 2,5 km van Eernegem in het westen (gemeente Ichtegem), ca. 2,6 km van Bekegem in het noorden (gemeente Ichtegem) en ca. 2,9 km van Aartrijke in het zuidoosten (gemeente Zedelgem). De gemeente Ichtegem is centraal in het noorden van de provincie West-Vlaanderen gelegen en maakt deel uit van het arrondissement Oostende. Het projectgebied bevindt zich ca. 13,8 km ten zuidwesten van Brugge en ca. 16,5 km ten zuiden van Oostende. De gemeente Ichtegem grenst in het noorden aan Oudenburg, in het noordoosten aan Jabbeke, in het oosten aan Zedelgem, in het zuidoosten aan Torhout, in het zuiden aan Kortemark, in het westen aan Koekelare en in het noordwesten aan Gistel. In het oosten grenst het plangebied aan de Zeeweg, die Aartrijke met Oudenburg verbindt en in het noorden grenst het terrein aan de Bruggestraat, die vanaf Eernegem richting de naamgevende stad loopt. Langs de Zeeweg loopt de Bourgognevaart, die ter hoogte van het plangebied een stuk ondergronds onder/langs deze straat afvloeit in noordelijke richting, naar de Moerdijkvaart, die verder in het noorden uitvloeit in het Kanaal Brugge-Oostende, dat in verbinding staat met de Noordzee. Ca. 375 m ten (zuid-) westen van het plangebied vloeit de Hogebeek en ca. 450 m naar het noordoosten toe de Bekegemse beek, beide vrijwel parallel aan de Bourgognevaart (Figuur 7 en Figuur 8).

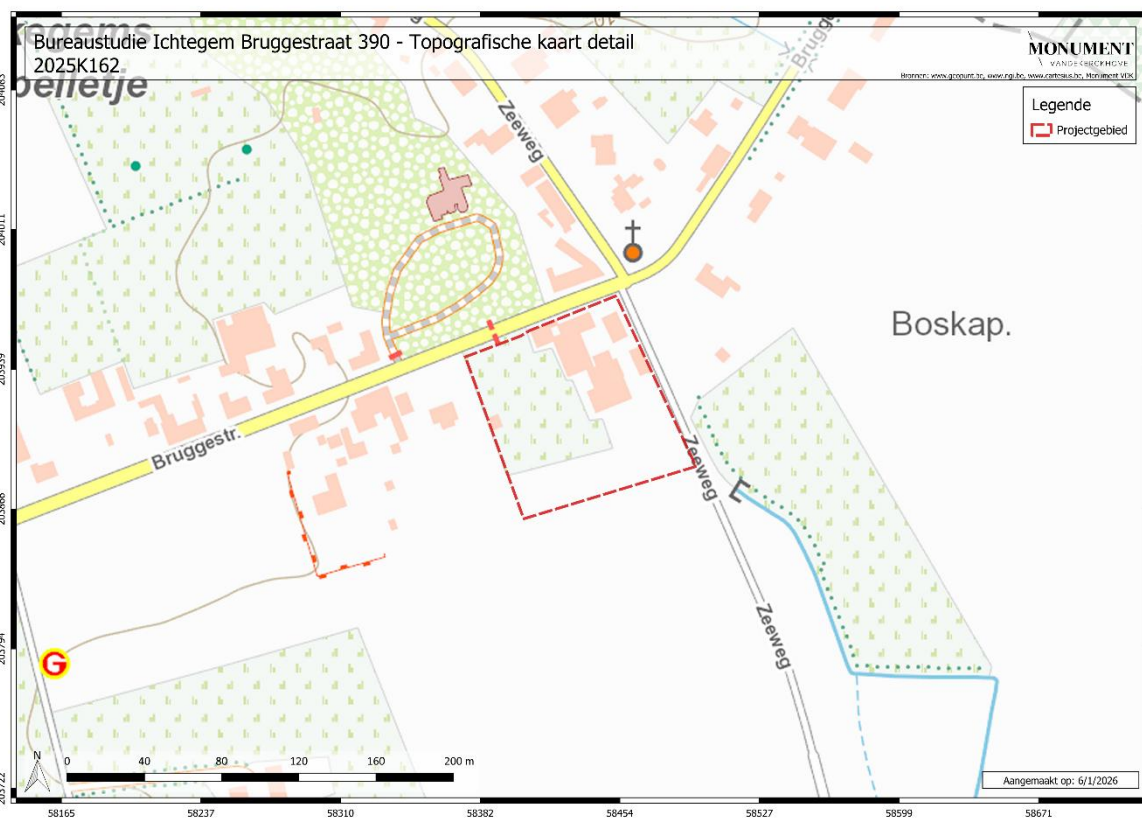
Kadastraal zijn deze percelen terug te vinden onder Ichtegem afdeling 2/Eernegem, sectie D, percelen: 614e3, 614h3 en 614k3 (Figuur 9).

Op de bodemgebruikskaart uit 2001 staat het grootste, zuidoostelijke deel van het plangebied gekarteerd als weiland. Centraal in het plangebied is een zone met akkerland te zien en in het noordoosten is er een kleine zone met "andere bebouwing" (Figuur 10). In realiteit is hier momenteel rond de bebouwing in het noordoosten grasland en in het zuiden akkerland.

⁶ <http://www.geopunt.be/>

Figuur 7: Plangebied op de topografische kaart (bron: geopunt.be)

Figuur 8: Plangebied op de topografische kaart: detail (bron: geopunt.be)

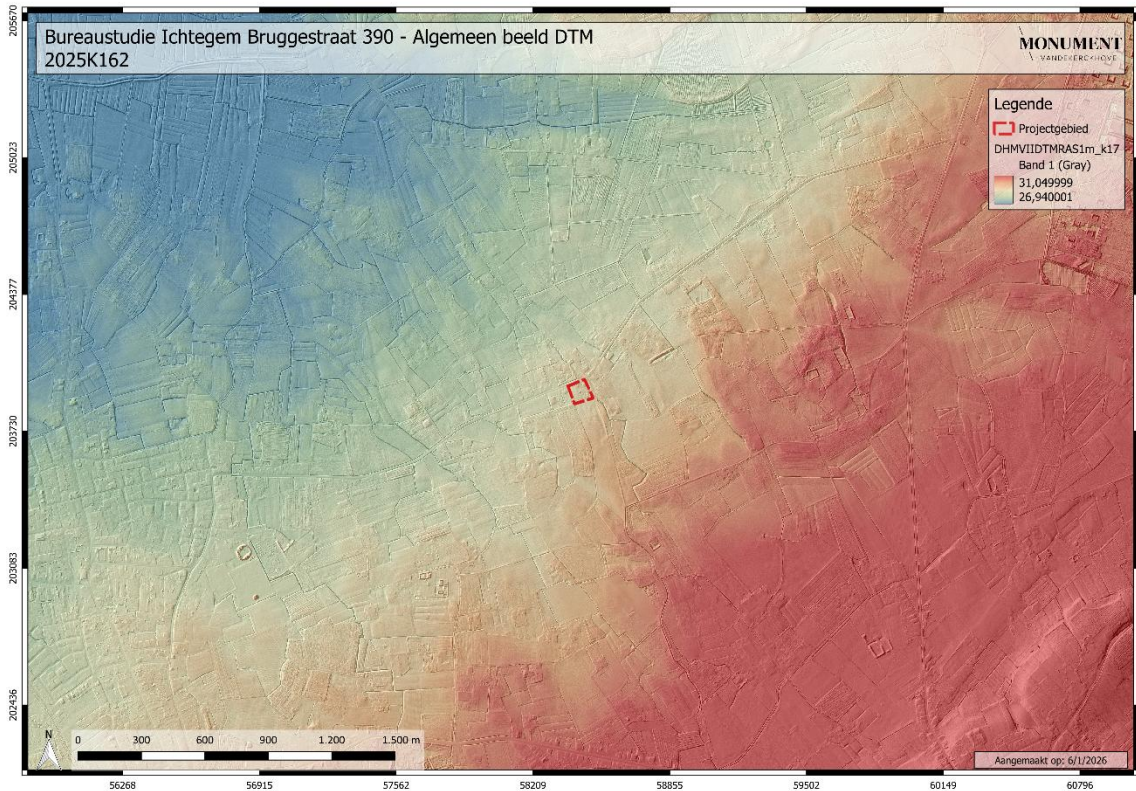
2.1.2. Landschappelijke situering

Het gehucht Boskapel bij Eernegem behoort tot zandig Vlaanderen en ligt niet ver van de polderstreek in het noordwesten. Het reliëf is lokaal ter hoogte van het plangebied vrij vlak, maar wordt licht golvend naar het zuiden toe. Aartrijke is niet ver van het plangebied gelegen en bevindt zich namelijk hoger gelegen, op de rand van het plateau van Wijnendale. In de ruimere omgeving van het projectgebied varieert de hoogte tussen hoogtes van ca. +2,40 m TAW ten noordwesten van de het plangebied langs de Bourgogne- en Moerdijkvaart en ca. +39 m TAW op de uitloper van het plateau van Wijnendale ter hoogte van het centrum van Aartrijke in het zuidoosten. Van zuid naar noord is er een algemeen dalend verloop (Figuur 11).

Binnen de contouren van het plangebied varieert de hoogte van +10,14 m TAW in het noordwesten en +11,27 m centraal in het plangebied. Het terrein is dus erg vlak en slechts licht afhellend naar de Grote Schijn toe en van het zuiden naar het noorden toe. In de groenzones zijn kleine variaties te zien in het microreliëf, die getuigen van het landgebruik als grasland (onregelmatige variaties) en akkerland (lineaire hogere en lagere zones: ploegsporen) (Figuur 12 en Figuur 13).

Op de bodemerosiekaart uit 2016 is het plangebied buiten de bebouwde zone gekarteerd als verwaarloosbaar erosiegevoelig. Deze kaart houdt onder meer rekening met het bodemtype, de hellingslengte en de hellingsgraad (Figuur 14).

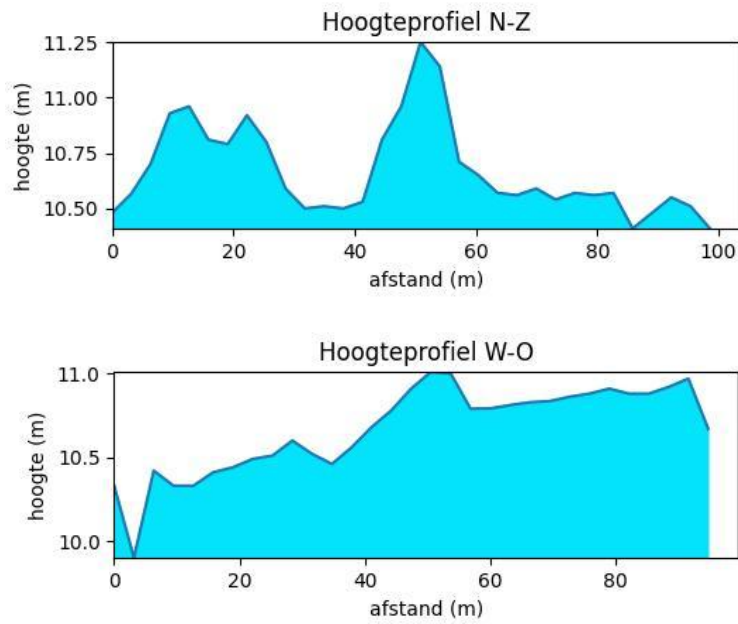
De geomorfologische kaart voor deze streek is niet voorhanden en kan dus niet worden afgebeeld.

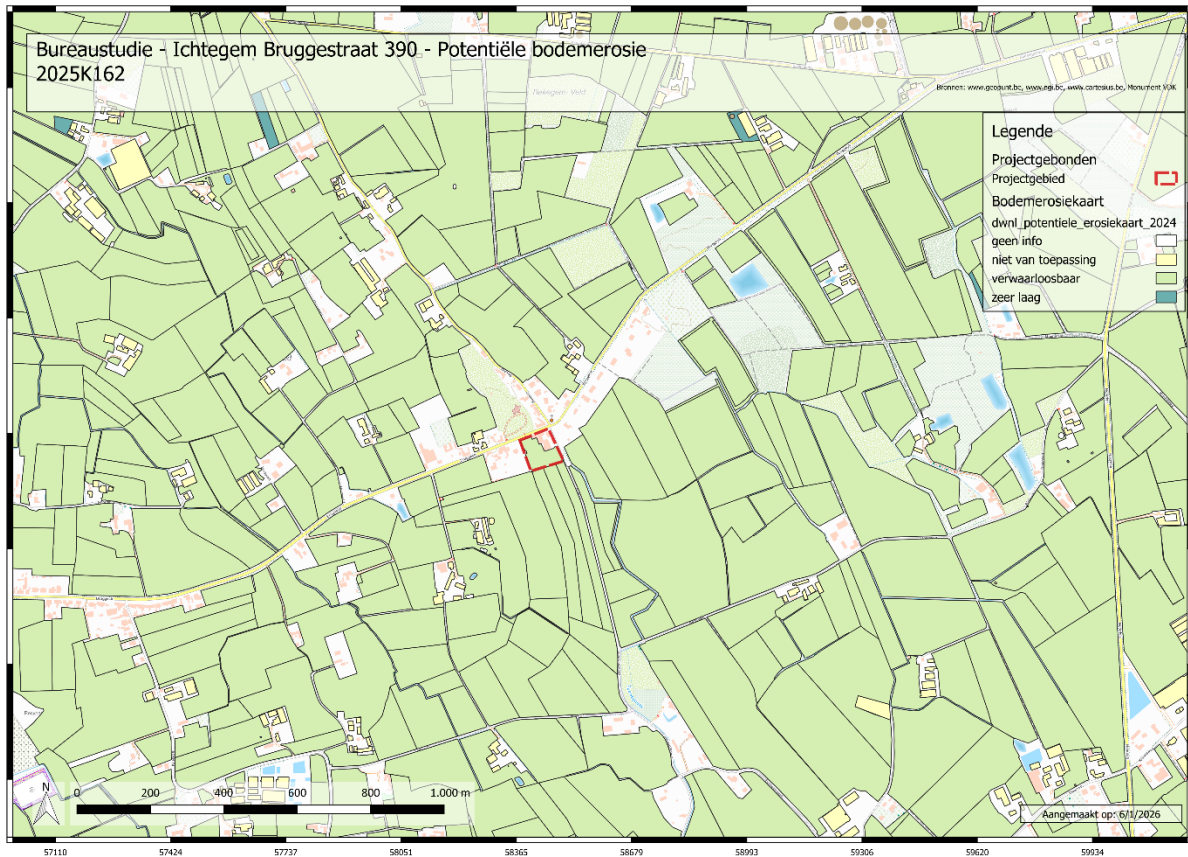
Figuur 11: Plangebied op het Digitale Terreinmodel (DTM) (bron: geopunt.be)

Figuur 12: Plangebied op het Digitale Terreinmodel (DTM): detail met hoogteprofiellijnen (bron: geopunt.be)

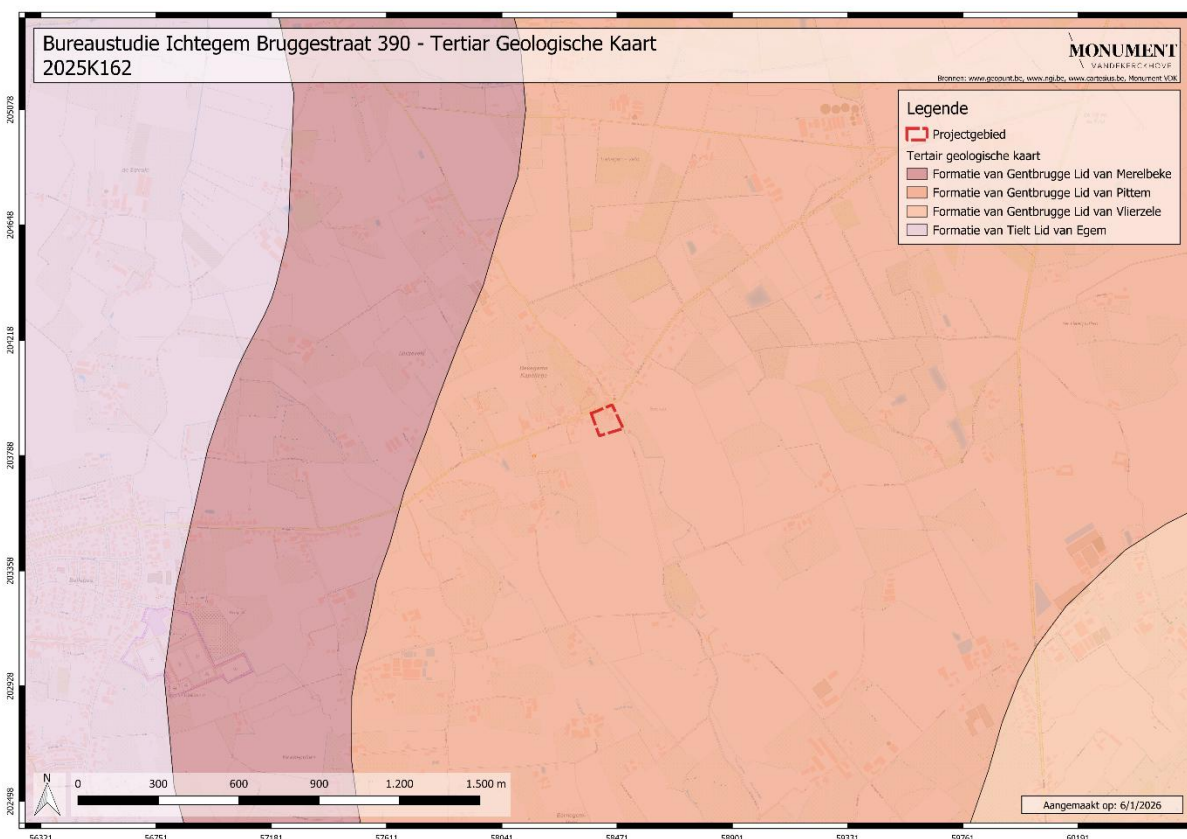
Figuur 13: Hoogteprofielen noorden-zuiden (bovenaan) en westen-oosten (onderaan) doorheen het plangebied (bron: geopunt.be)

Figuur 14: Plangebied op de potentiële bodemerisatiekaart (bron: geopunt.be)

2.1.3. Geologische situering⁷

De Tertiaire ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit afzettingen van de Formatie van Gentbrugge, meer bepaald van het Lid van Pittem. Deze eenheid bestaat uit sterk zandhoudende, glimmerhoudende en weinig glauconiethoudende, grijsgroene klei, waarin plaatselijk zandsteenbanken (veldsteen) voorkomen. Niet ver ten noordoosten van het projectgebied zijn sedimenten van het Lid van Merelbeke uit deze zelfde Formatie gekarteerd. Dit Lid bestaat uit blauwgrijze tot donkergrijze klei, waarin pyrietachtige concreties, dunne zandlensjes en organisch materiaal voorkomen (Figuur 15).

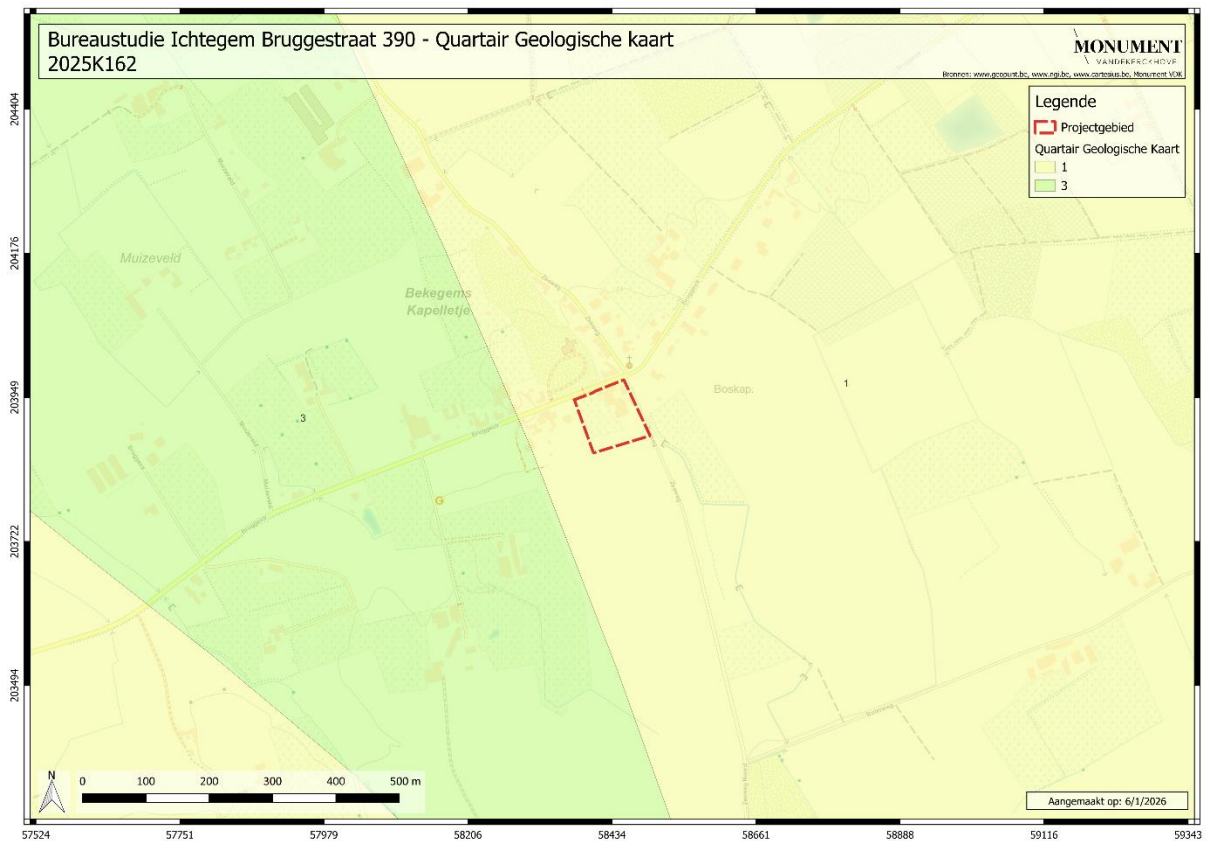

Figuur 15: Plangebied op de Tertiairgeologische kaart (bron: geopunt.be)

De Quartairgeologische kaart geeft aan dat de ondergrond ter hoogte van het plangebied bestaat uit het profieltype 1: eolische afzettingen van het Weichseliaan⁸ (laat-Pleistoceen) (code ELPw) en/of hellingsafzettingen van het Quartair (code HQ). Niet ver ten noordwesten van het plangebied is het profieltype 3 gekarteerd. Dit profieltype is opgebouwd uit dezelfde sedimenten als profieltype 1, bovenop fluviaatle afzettingen uit het Weichseliaan (code FLPw) (Figuur 16).

⁷ www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=verkenner

⁸ Weichseliaan: periode van 116.000 tot 11.700 jaar geleden

Figuur 16: Plangebied op de Quartairgeologische kaart (bron: geopunt.be)

2.1.4. Bodemkundige situering⁹

In het grootste deel van het plangebied is het bodemtype Zdh gekarteerd, met uitzondering van de zuidoostelijke hoek van het terrein, waar Zch-bodem aangeduid staat (Figuur 17). Niet ver ten noordwesten van het plangebied is Zcg-bodem gekarteerd en niet ver naar het zuidoosten toe komt volgens de bodemkaart Zbg-bodem voor. Ter hoogte van het historische verloop van de voorganger van de Bourgognevaart, meer naar het oosten toe, zijn de bodemtypes Zep en Pep gekarteerd.

Zdh-bodems zijn matig natte en matig gleyige zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. Deze worden omschreven als postpodzols, met een ca. 0,30 m dikke, sterk gehomogeniseerde, donker bruingrijze en humeuze bovengrond. Hier reikt de grondwaterstand tot in het onderste deel van de B-horizont, waardoor roestverschijnselen hier meestal moeilijk of niet te zien zijn, al komen deze tussen 0,40 en 0,60 m onder het maaiveld voor. Deze worden duidelijker naar beneden toe. Er is sprake van een gunstige waterhuishouding in de zomer en iets te natte bodems in de winter.

⁹ www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=verkenner

Zch-bodems zijn matig droge, zwak gleyige zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont. Bij deze podzols is de 0,30-0,60 m dikke bovengrond donker bruingrijs van kleur en goed humeus. De podzol B-horizont is 0,20-0,30 m dik en verbrokkeld in harde concreties. Tussen 0,60 en 0,90 m diepte zijn roestverschijnselen te zien. Er is sprake van een gunstige waterhuishouding in de winter en uitdroging in de zomer.

Zcg-bodems zijn matig droge, zwak gleyige zandbodems met duidelijke ijzer en/of humus B-horizont. In deze podzolbodems zijn vanaf 0,60-0,90 m diepte gleyverschijnselen te zien, steeds duidelijk onder de podzol B-horizont. Er is sprake van een gunstige waterhuishouding in de winter en droogtegevoeligheid in de zomer.

Zbg-bodems zijn droge, niet gleyige zandbodems met duidelijke ijzer en/of humus B-horizont. In deze podzols komen vanaf 0,90-1,20 m diepte roestverschijnselen voor. De bouwvoor is ca. 0,25 m dik en rust op een restant van de uitgeloopte E-horizont. De podzol B-horizont is vaak verkit. In het geval dat de gronden diep vergraven zijn door bosexploitatie zijn de horizonten sterk verweerd en is de oppervlakkige humushorizont sterk gevlekt en humusarm. Deze bodems zijn erg gevoelig voor droogte en worden omschreven als arme gronden.

Zdp-bodems zijn matig natte en matig gleyige zandbodems met profielontwikkelingsklassen p en x. Hier zijn verbrokkelde resten van een zachte, humusrijke podzol B-horizont bewaard in de bouwvoor (ca. 0,30 m dik). Door het hoge humusgehalte zijn roestverschijnselen hier moeilijk te zien, tussen 0,40-0,60 m diepte. Er is sprake van een gunstige waterhuishouding in de zomer en iets te natte bodems in de winter.

Pep-bodems zijn natte, sterk gleyige, lichte zandleemgronden met reductiehorizont en zonder profielontwikkeling. De 0,20-0,30 m dikke bouwvoor van deze hydromorfe bodems vertoont roestvlekken in de donker grijsbruine matrix. Roestverschijnselen beginnen duidelijk onder de bouwvoor en de reductiehorizont is tussen 1,00 en 1,20 m diepte te zien. Er is sprake van wateroverlast in de winter en lente en frisse, vochthoudende bodems in de zomer.

2.2. Historische beschrijving

2.2.1. Algemene historische beschrijving

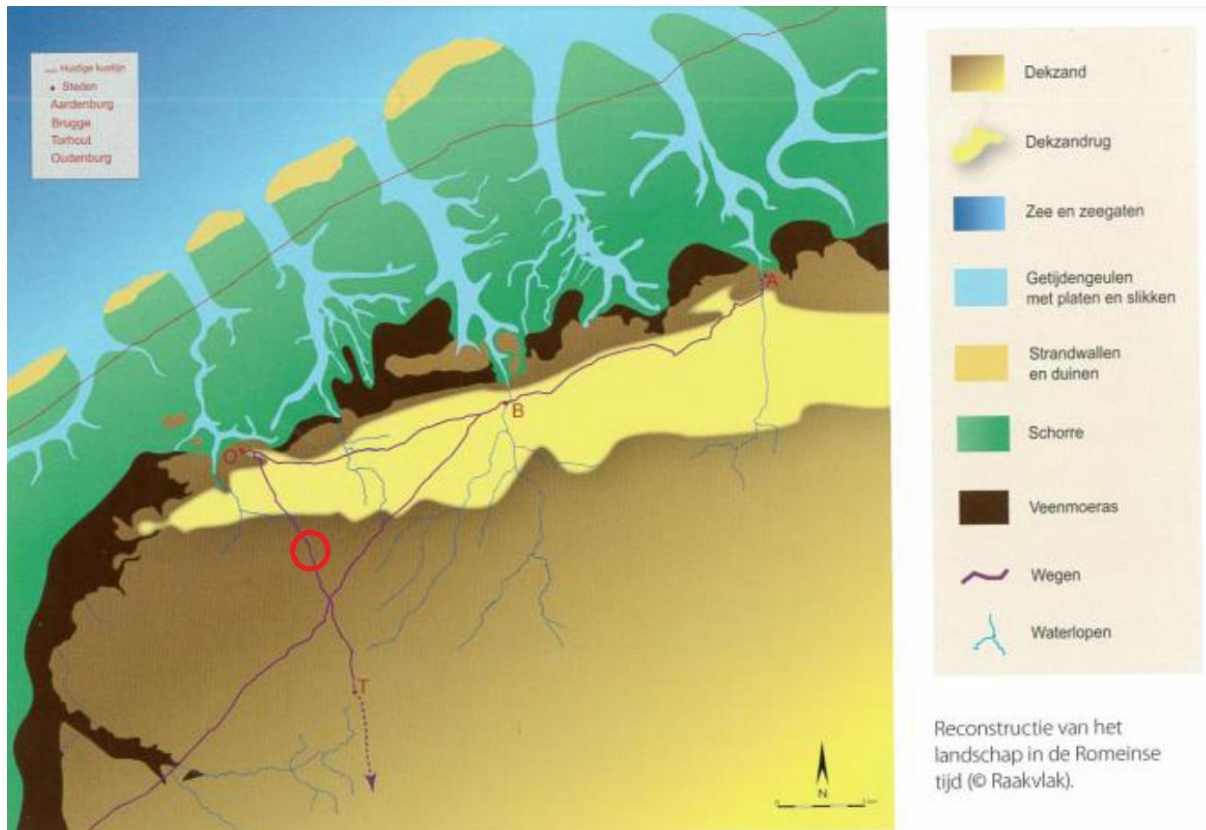
De Zeeweg¹⁰

De Zeeweg is een erg oud tracé, dat een Romeinse oorsprong heeft (1e-2e eeuw n.C. cf. Figuur 18). Deze weg verbindt de toen belangrijke nederzetting (*vicus* in voormalig *castellum*/militair kamp) van Oudenburg aan de rand van de kuststreek met het binnenland. De weg volgt de zandrug waarop Oudenburg is gelegen en die contrasteert met het omliggende voormalige waddegebied tot op het grondgebied van Bekegem, om zo via Aartrijke (nog een Romeinse nederzetting) door te lopen naar Torhout (eveneens een Romeinse kern) en daarna via de Steenstraat verder landinwaarts door te lopen.

Deze weg is gefaseerd aangelegd. De oudste kaart waarop deze wordt weergegeven, is de kaart van het Brugse Vrije door Pieter Claeissens ((1597-1601, naar Pieter Pourbus) (Figuur 19). Ter hoogte van het projectgebied is hierop heidegebied (velden) te zien, met in deze ruimere zone ook zones met bos. De bebouwing concentreert zich hierop aan het kruispunt van de Zeeweg met de Watervallestraat (naamgevend gehucht "Watervalle") en bestaat uit vrijstaande volumes. Ook de "*St. Laurentius capelle*" is aangeduid. De naam "Watervalle" werd voor het eerst vermeld in een schenkingsakte van 1180, waarbij ridder Arnold van Gilstel en diens echtgenote Agnes een schenking deden aan de abdij van Oudenburg: "*Rocsem et Bekeghem inter Pitha et Watervalle*". Dit gehucht was een belangrijk eindpunt van een watergang waar tol werd geheven. Hier waren dan ook tolbarrières aanwezig (water-wal). In 1634 was hier ook een smidse en in 1698 een herberg en een kasteel. Dit gehucht bevindt zich niet ver ten noorden van Boskapel. Op de Ferrariskaart (1771-1778) is er een gelijkaardige weergave van de Zeeweg, met een kern schaarse bebouwing ter hoogte van Watervalle met smalle percelen loodrecht op of evenwijdig aan de straat. Langs het verdere verloop van de Zeeweg is voornamelijk bosgebied te zien. Op 19e eeuwse kaarten is een gelijkaardig bebouwingspatroon te zien, met een kern te Watervalle. Deze wijk zou mogelijk aan de oorsprong van het dorp Bekegem gelegen hebben. Op de Atlas der Buurtwegen wordt de Zeeweg "*chemin d'Oudenburg à Thourout*" genoemd.

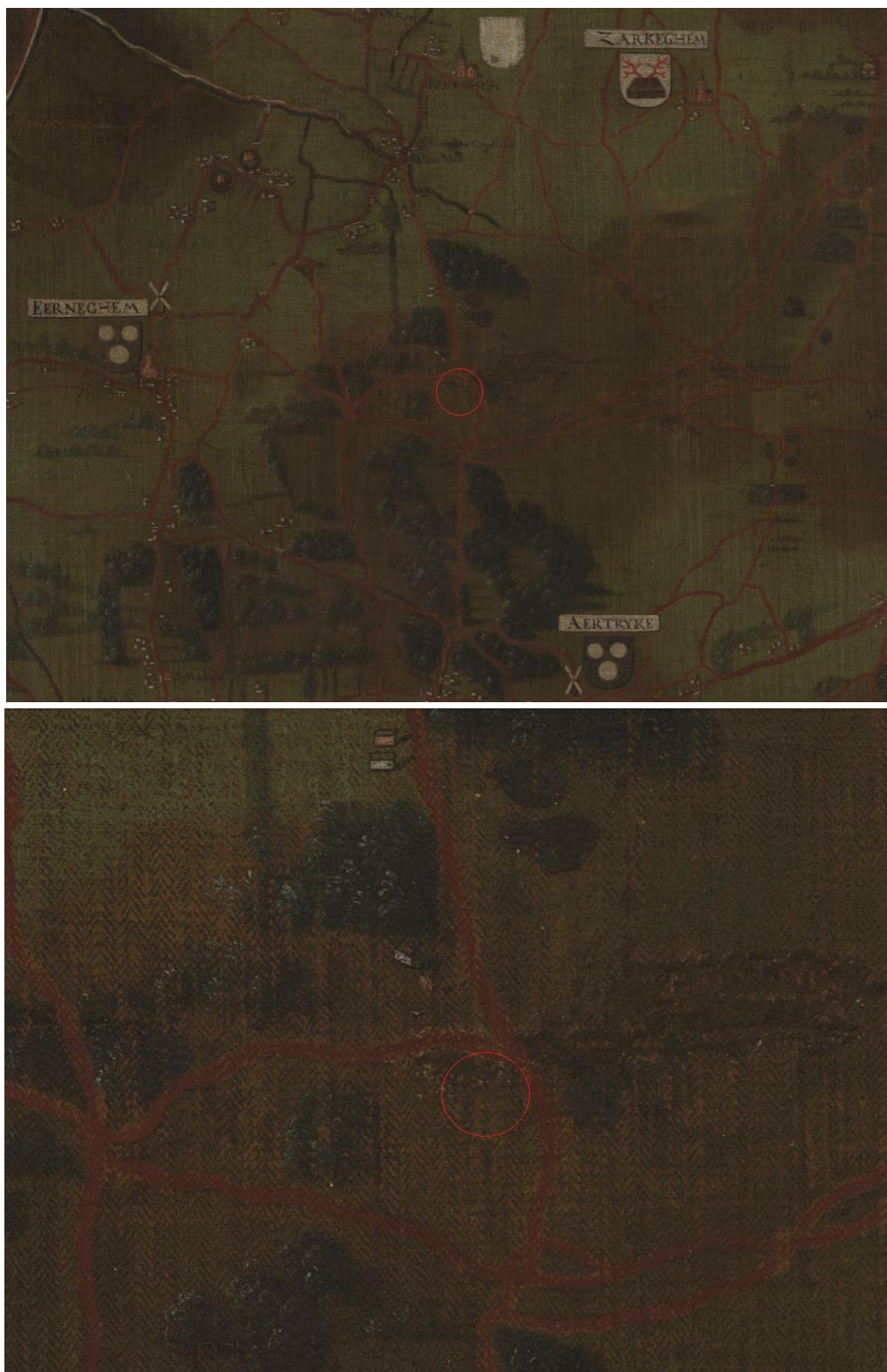
Vandaag is dit nog steeds een schaars bebouwde straat met sterk landelijk karakter. Langs weerszijden lopen grachten, die de weg afscheiden van de aanliggende akkers, weiden en (dennen-) bos. De straat is deels afgezoomd met knotwilgen (typisch voor de steek van het Houtland). Hierlangs is ook het natuurdomein "*de magere bulte*" gelegen (oorspronkelijk een put voor vuilnisstort en nadien gevuld met water).

¹⁰ AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025

Figuur 18: Reconstructie van de kustvlakte tijdens de Romeinse tijd¹¹ met aanduiding van het projectgebied in het rood langs de Zeeweg tussen Oudenburg (O) en Torhout (T), met een kruispunt van de Zeeweg en de Diksmuidse Heerweg in Aatrijke

¹¹ CHERRETÉ et al. 2011

Figuur 19: Kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus (1561-1571) met aanduiding van het plangebied (bij benadering)¹²

¹² VLAAMSEKUNSTCOLLECTIE 2025

Boskapel¹³

De Boskapel is naamgevend voor het gehucht dat hieromheen gelegen is. Deze is net ten noordoosten van het kruispunt van de Bruggestraat en de Zeeweg gelegen, tegenover het projectgebied. Deze betreedbare Onze-Lieve-Vrouwekapel is al op de Ferrariskaart (1771-1778) te zien. De huidige kapel dateert wellicht uit de 2^e helft van de 18^e eeuw. Tot 1874 was deze in eigendom van baron Lothaire de 't Serclaes de Wommersom, waarna die verkocht werd aan de parochie Bekegem. De kapel bestaat uit witgekalke bakstenen en heeft een rondbogig toegangsportaal en een nis met een Ave Mariamonogram.

2.2.2. Historische beschrijving projectgebied

Ferrariskaart (1771-1778)

Op de Ferrariskaart (Figuur 20) is te zien dat het plangebied in de late 18^e eeuw een bosrijke omgeving gelegen was. Ten oosten van de Zeeweg is een vijver te zien in het bos. Sporadisch komen in het bos geïsoleerde akkerpercelen voor, alsook enkele hoeves. Rondom het bos is ook akkerland te zien, met ook hier schaarse, landelijke bebouwing. In het bos, alsook net ten zuidwesten hiervan, zijn enkele velden (heidegebied) te zien. Net ten noordoosten van het kruispunt van de Zeeweg met de Bruggestraat is de voorganger van de huidige Boskapel te zien.

Vandermaelenkaart (1846-1854)

Op de Vandermaelenkaart (Figuur 21) is te zien dat delen van het grote bosgebied dat op de Ferrariskaart te zien was, inmiddels hadden moeten wijken voor akkerland (zones zonder markering). Ter hoogte van bepaalde beboste percelen is het symbool "S" te zien, wat staat voor dennenbos (*Sapin*). Ook hier zijn in het bos sporadisch percelen akkerland te zien, alsook enkele verspreide hoeves. Op deze kaart is naast de gemeentegrens tussen Ichtegem en Aartrijke (nu Zedelgem) ook de Bourgognevaart aangeduid. Deze stroomde net ten oosten van het plangebied en liep ter hoogte van het kruispunt met de Bruggestraat (ten noordoosten van het projectgebied) onder het wegdek door, om verder naar het noorden toe ten westen van de Zeeweg te lopen. Op deze kaart is de Boskapel niet te zien.

Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) – Poppkaart (1842-1879)

Op de Atlas der Buurtwegen (Figuur 22) en de Poppkaart (Figuur 23) is de toenmalige parcelering duidelijk te zien. Op beide kaarten is de situatie vrijwel dezelfde. Het plangebied was toen bijna volledig binnen éénzelfde groot, onbebouwd perceel gelegen. Het landgebruik

¹³ S.N. 2025

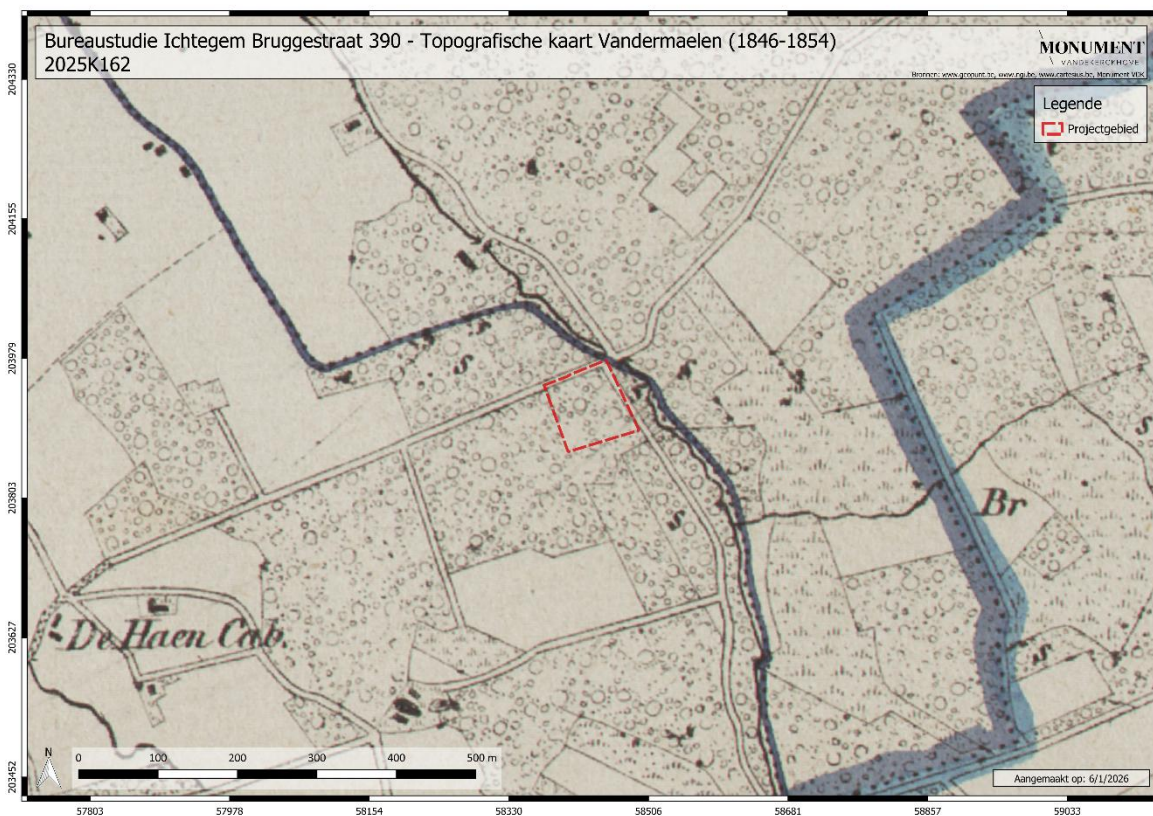
is hier niet van gekend, maar door vergelijking met de Vandermaelenkaart, is het aannemelijk dat hier bos was. Aangrenzende percelen zijn langwerpig en liggen loodrecht op de Bruggestraat ten noordwesten van het plangebied en parallel aan de Zeeweg ten zuiden van het plangebied. Op de Atlas der Buurtwegen is de Bourgognevaart van naam voorzien. In de omgeving zijn ook op deze kaarten enkele verspreide hoeves te zien. Ook op deze kaart is de Boskapel niet te zien.

Topografische kaarten 1904-1939

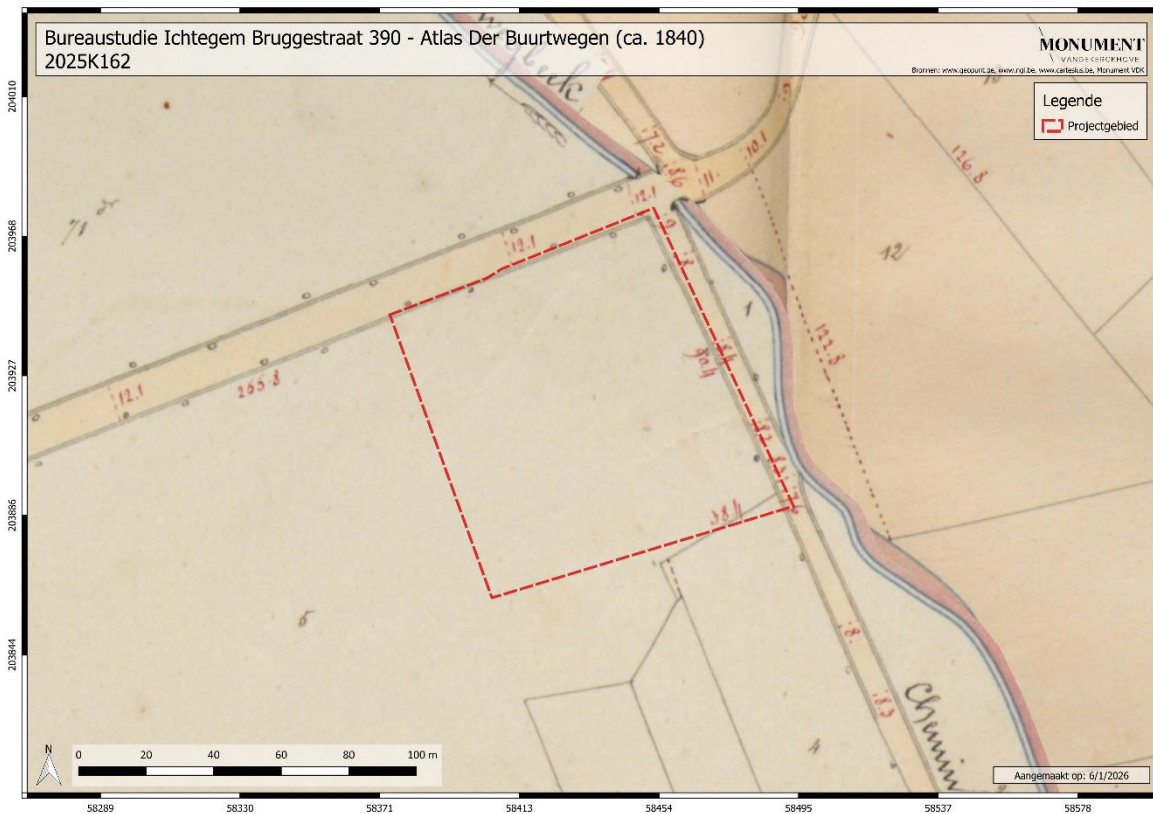
Op de topografische kaart uit 1904 is nog steeds een gelijkaardige situatie te zien als deze op de oudere kaarten, waarin de omgeving van het plangebied erg schaars bebouwd is (Figuur 24). Langs de Zeeweg loopt de naar de straat vernoemde beek, die op deze kaart de "*R. (ruisseau) de Bourgogne*" genoemd wordt. De Boskapel is op deze kaart aangeduid. Ter hoogte van het plangebied is akkerland te zien, terwijl er nog enkele beboste percelen overblijven ten oosten het plangebied en de Zeeweg en ten zuiden van het plangebied. Op de topografische kaart uit 1939 (Figuur 25) is lintbebouwing te zien langs de noordelijke zijde van de Bruggestraat en de westelijke zijde van de Zeeweg ten noordwesten van het kruispunt van beide straten. Hier staat ook inmiddels het kasteel "Bourgogne". Het plangebied zelf was nog in gebruik als akkerland en was volledig onbebouwd. Net ten zuiden van het terrein is een bebost perceel te zien, terwijl het bos net ten oosten van het plangebied en de Zeeweg plaats gemaakt hadden voor akkerland.

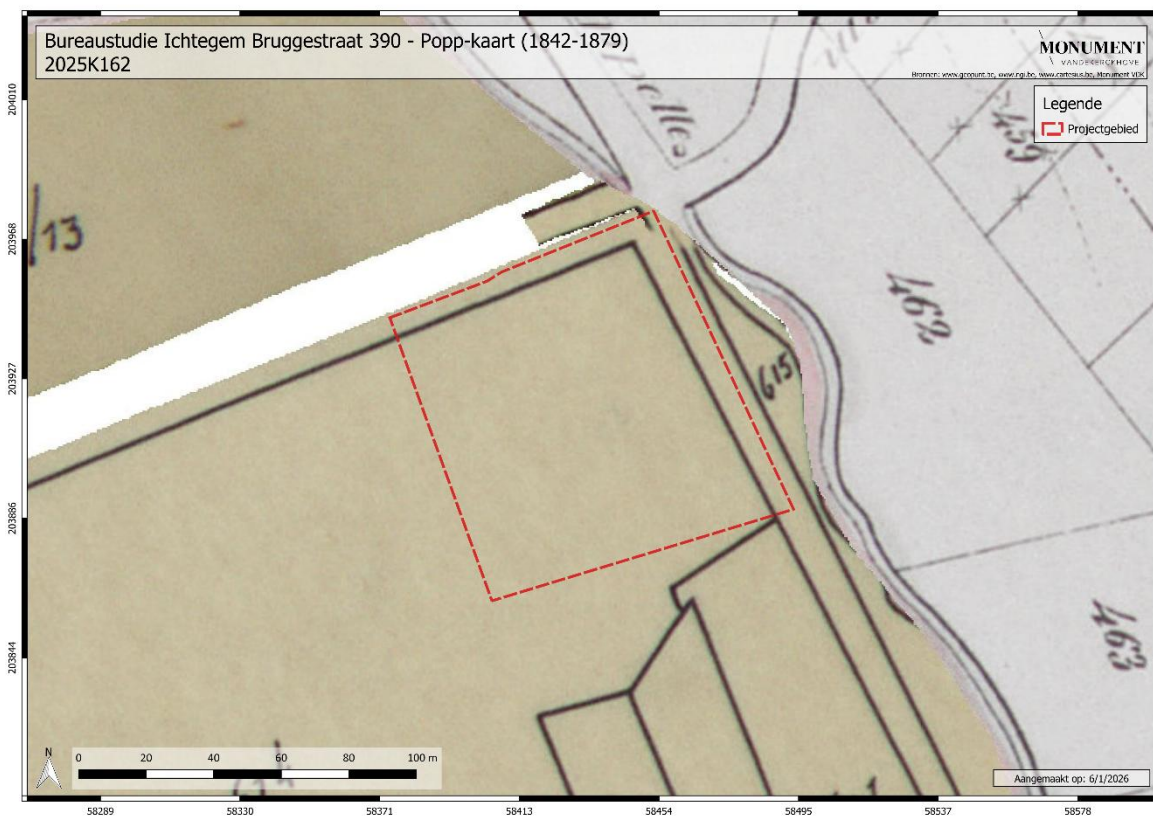
Figuur 20: Plangebied op de Ferrariskaart (1771-1778) (bron: geopunt.be)

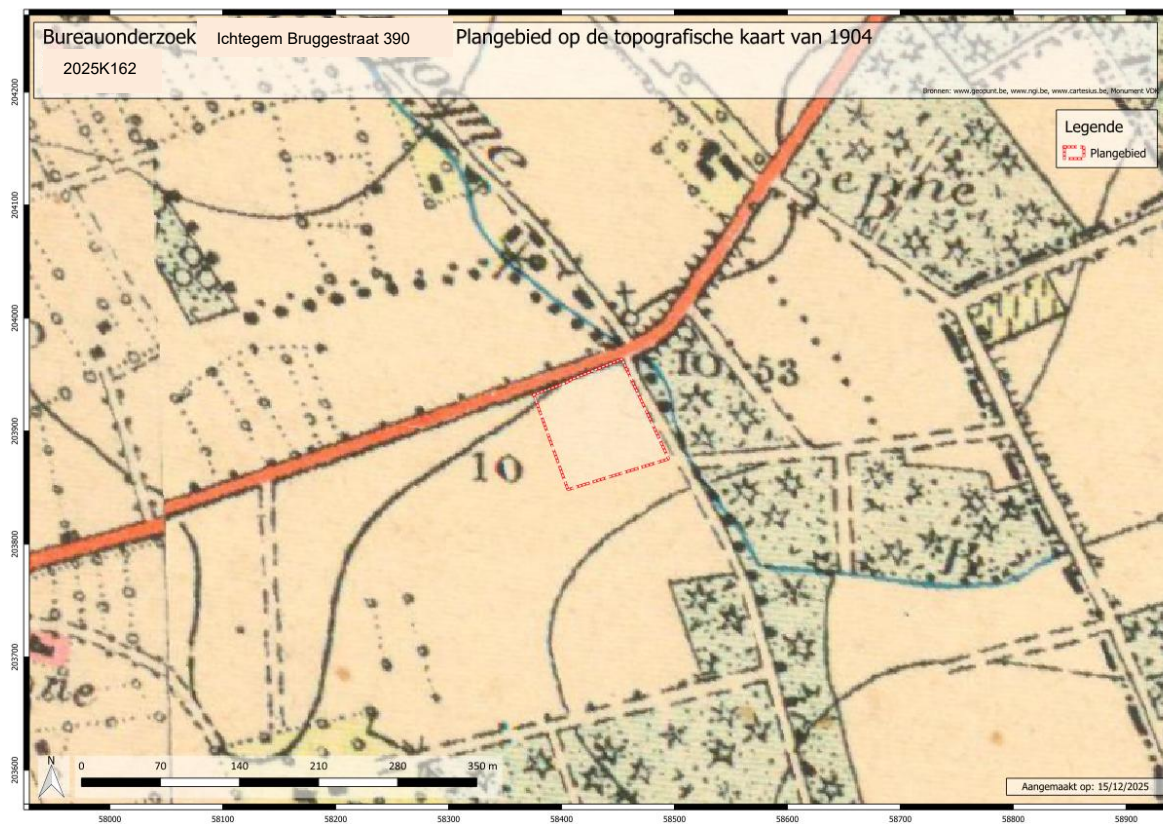
Figuur 21: Plangebied op de Vandermaelenkaart (1846-1854) (bron: geopunt.be)

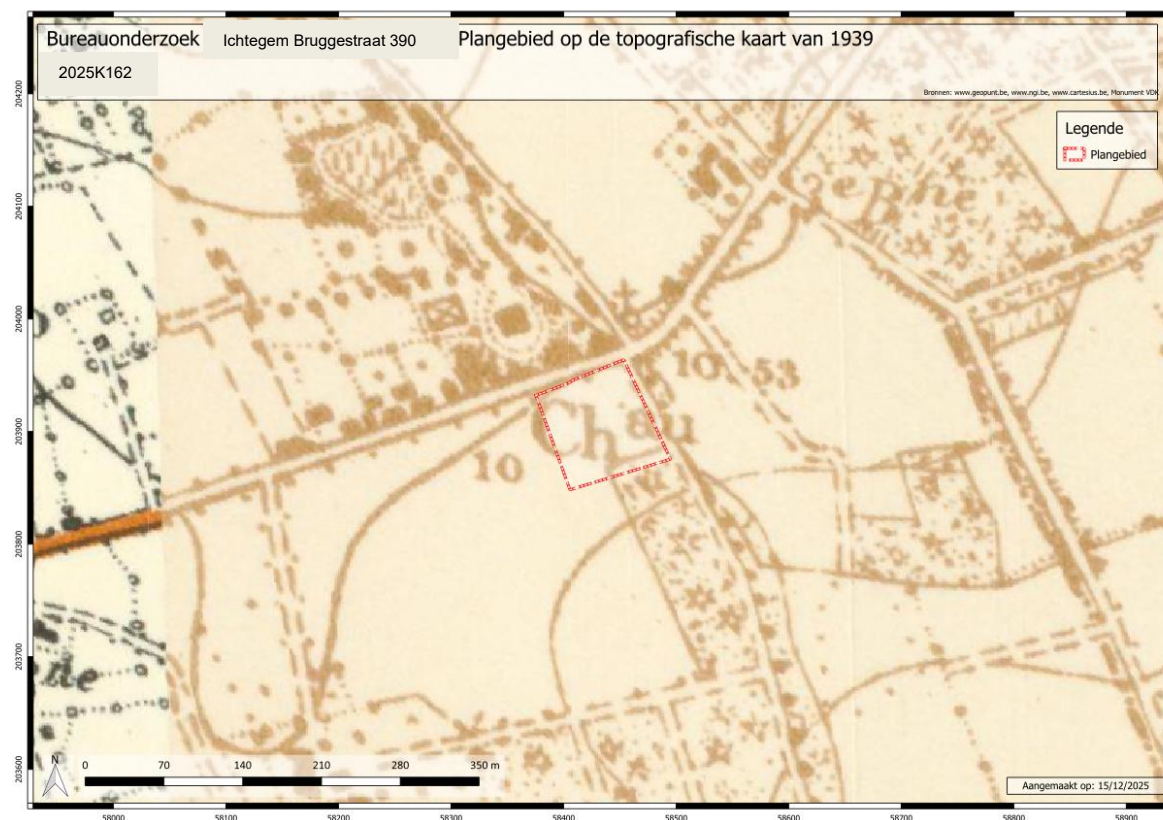
Figuur 22: Plangebied op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1840) (bron: geopunt.be)

Figuur 23: Plangebied op de Poppkaart (1842-1879) (bron: geopunt.be)

Figuur 24: Plangebied op de topografische kaart van 1904 (bron: cartesius.be)

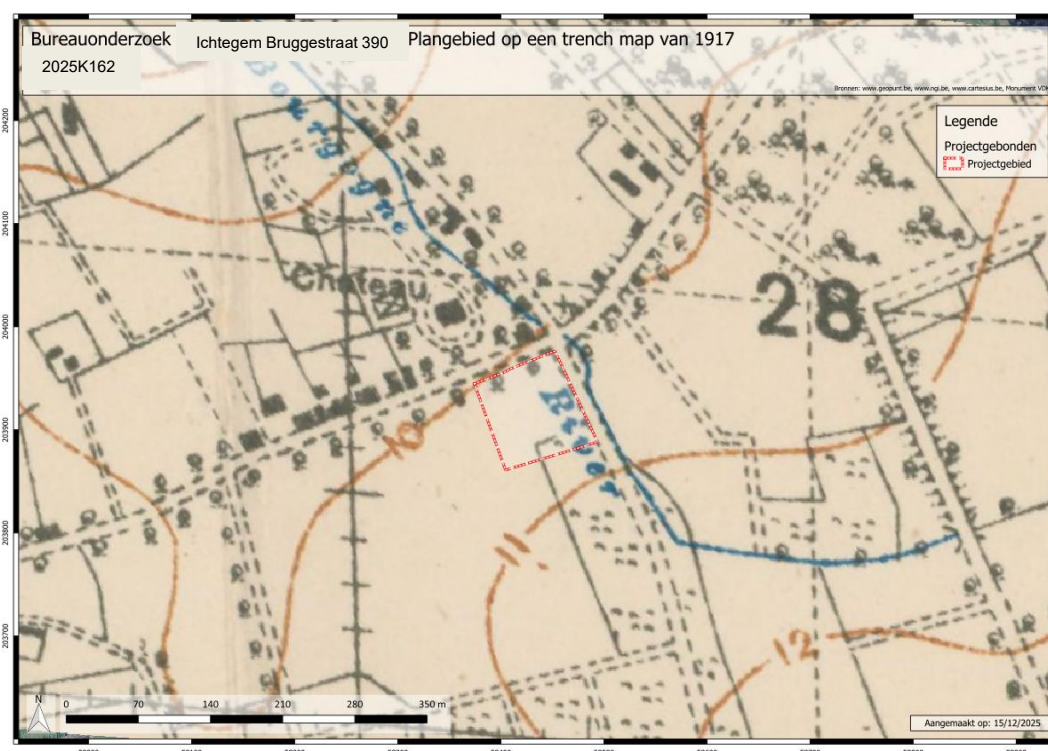
Figuur 25: Plangebied op de topografische kaart van 1939 (bron: cartesius.be)

Luchtfoto's

Op een militaire luchtfoto gemaakt op 27 juli 1918 (Figuur 26) is reeds de lintbebouwing langs de noordelijke zijde van de Bruggestraat te zien, waaronder het kasteel Bourgogne. Het plangebied zelf was in gebruik als akkerland, al zijn langs de Bruggestraat twee vage rechthoekige structuren te zien in elkaars verlengde, parallel aan de Bruggestraat. Deze verschillen echter van het vastgestelde gebouw net aan de overzijde van de Bruggestraat, dat meer in grijswaarden contrasteert met het omliggende onbebouwde land. Door vergelijking met een *trench map* van 3 november 1917 (Figuur 27), kan vastgesteld worden dat deze zeker na 3 november 1917 en vóór 1918. Mogelijk waren deze tijdelijke “*huts*” (barakken) die gecamoufleerd waren. Op orthofotobeelden uit 1971 (Figuur 28) zijn de meeste van de huidige gebouwen in het plangebied reeds te zien. Twee stallen in het zuidwesten van het plangebied waren echter kleiner dan de huidige op hun locaties. Het projectgebied bleek overigens volledig in gebruik te zijn als grasland. Op luchtfoto's uit de periode 1979-1990 (Figuur 29) zijn de stallen reeds uitgebreid op deze kleurbeelden met dezelfde resolutie. In het zuidoosten van het plangebied is ook een nieuw gebouw te zien. Het terrein was nog steeds in gebruik als grasland. Op beelden uit de periode 2000-2003 (Figuur 30) is het plangebied rond de bebouwde kern in het noordoosten in gebruik als grasland. Het gebouw in het zuidoosten van het projectgebied was inmiddels afgebroken. Sindsdien hebben geen ingrijpende veranderingen meer plaatsgevonden in het plangebied (Figuur 31). Inmiddels is het zuidelijke deel van het projectgebied in gebruik als akkerland.

Figuur 26: Plangebied op een militaire luchtfoto van 27 juli 1918 ¹⁴

Figuur 27: Plangebied op een *trench map* van 3 november 1917 ¹⁵

¹⁴ LUCHTFOTO1914-1918 2025

¹⁵ NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND 2025

Figuur 28: Plangebied op orthofotobeelden uit 1971 (bron: geopunt.be)

Figuur 29: Plangebied op orthofotobeelden uit de periode 1979-1990 (bron: geopunt.be)

Figuur 30: Plangebied op orthofotobeelden uit de periode 2000-2003 (bron: geopunt.be)

Figuur 31: Plangebied op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

2.3. Archeologisch kader¹⁶

Het projectgebied is niet opgenomen in de vastgestelde inventaris als bouwkundig erfgoed. In de directe omgeving van het plangebied (buffer: 1.000 m) zijn zes waarden voor vastgesteld bouwkundig erfgoed geregistreerd. Het gaat hier om de O.L.V.-kapel (Boskapel), het kasteel Bourgogne met conciërgewoning, een boerenarbeiderswoning en twee herbergen. Deze inventaris bevat een door de minister bevoegd voor onroerend erfgoed vastgestelde lijst van items die erfgoedwaarde bezitten en nog altijd bewaard zijn. Aan een vastgestelde inventaris zijn rechtsgevolgen verbonden. Verder van het plangebied af is een Gebied Geen Archeologie (GGA) gelegen. Hier zijn in ieder geval geen intacte archeologische waarden meer te verwachten gezien de grootschalige bodemverstoring door de vijver. Het plangebied zelf is noch in een GGA, noch in een archeologische zone gelegen (Tabel 1 en Figuur 32).

OE ID	Toponiem	Type
172434	Kapel Onze-Lieve-Vrouw met kapelhof	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
172509	Conciërgewoning kasteel Bourgogne	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
172529	Boerenarbeiderswoning	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
172508	Herberg De Haen	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
172511	Herberg	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
172510	Kasteel Bourgogne	Vastgesteld bouwkundig erfgoed
177316	Gebied 10162	GGA

Tabel 1: Vastgesteld bouwkundig erfgoed (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) in de directe omgeving van het plangebied (buffer: 1.000 m)

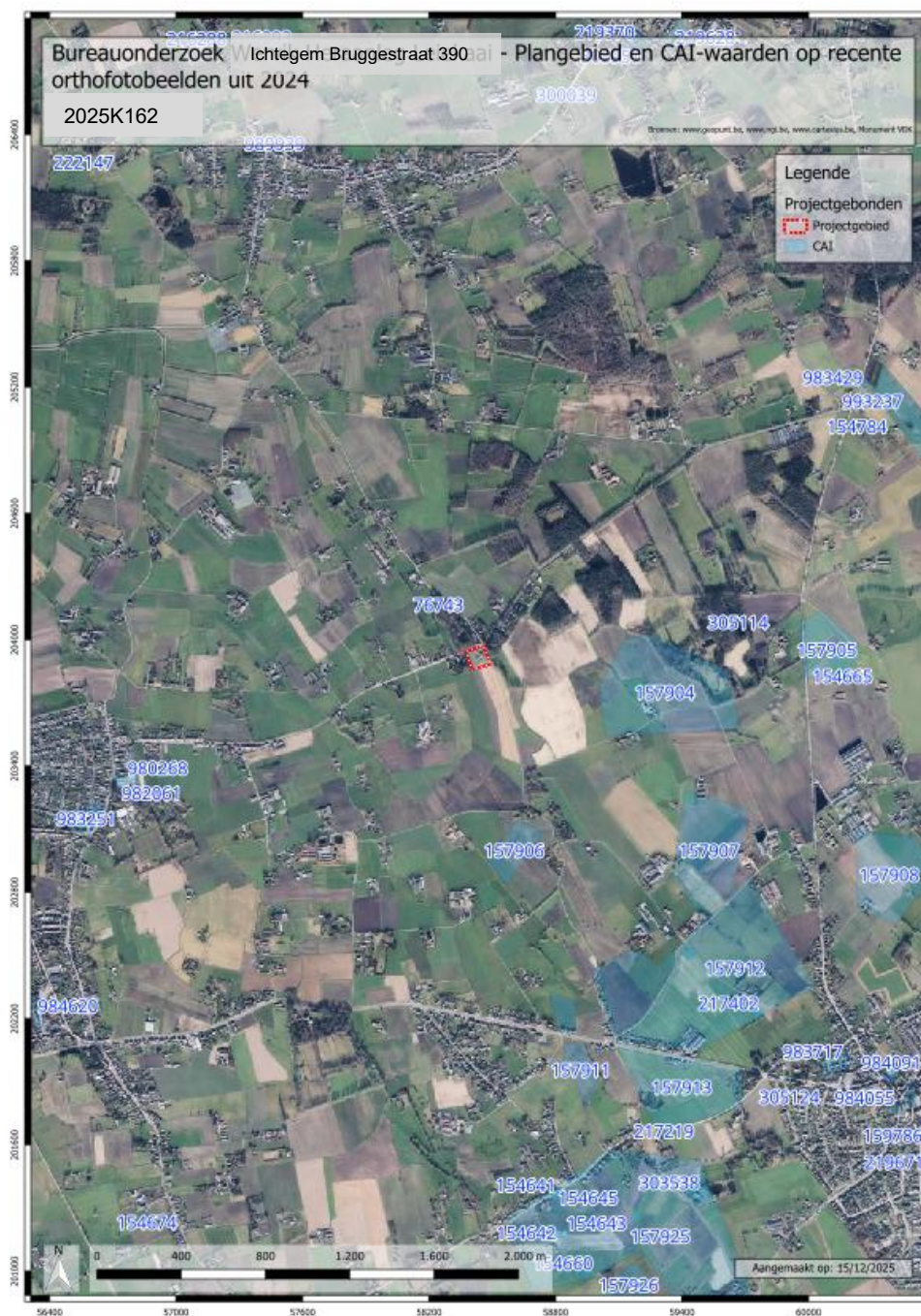
¹⁶ Geoportaal Onroerend Erfgoed

Figuur 32: Plangebied, bouwkundig erfgoed en GGA (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

2.3.1. De Centrale Archeologische Inventaris (CAI)

In de directe omgeving van het plangebied (buffer: 2.250 m) zijn reeds verschillende waarden geregistreerd in de Centrale Archeologische Inventaris (CAI), door middel van historisch en archeologisch onderzoek. Hieronder volgt een overzicht van de CAI in de omgeving van het projectgebied die van belang zijn voor deze archeologienota (Figuur 33 en Tabel 2).

Figuur 33: Plangebied en CAI-waarden (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

CAI ID	Toponiem	Onderzoek	Datering	Beschrijving
76743	Zeeweg I	Toevalsvondst	Neolithicum-bronstijd	Gepolijste bijl
154665	De Beerputten circulaire structuur 127	Luchtfotografie	Metaaltijden	Circulaire structuur: grafheuvel
154675	Turkije circulaire structuur 113	Luchtfotografie	Metaaltijden	Circulaire structuur: grafheuvel
154784	De Os circulaire structuur 428	Luchtfotografie	Metaaltijden	Circulaire structuur: grafheuvel
157904	Aartrijke luchtfotografie ensemble 1	Luchtfotografie	IJzertijd- middeleeuwen	Verdwenen beektracé, 5 greppels/grachten: mogelijk middeleeuws of ouder kavelcomplex (<i>ferme indigène</i> uit late ijzertijd?)
			Nieuwe tijd	Kavelstructuren
157905	Aartrijke luchtfotografie ensemble 2	Luchtfotografie	Bronstijd	Cf. CAI ID 154665, zeer vaag spoor, mogelijke grafcirkel
			Niet gedateerd	Kuilen, gebogen lineaire sporen, klein gebogen wegtracé (?)
157906	Aartrijke luchtfotografie ensemble 5	Luchtfotografie	Niet gedateerd	Kuilenconcentratie en onregelmatige vlek (verdwenen bewoning?)
157907	Aartrijke luchtfotografie ensemble 7	Luchtfotografie	Nieuwste tijd- eigen tijd	Greppel/gracht, recente verkavelingsstructuren, zone met vlekken/kuilen, mogelijk lokaal wegtracé, spoor met vorm vierkante enclosure (oudere verkavelingsstructuur?)
157908	Aartrijke luchtfotografie ensemble 8	Luchtfotografie	Niet gedateerd	Donkere vlekken (kuilen), langwerpige ontginningskuil, lineaire sporen (verkavelingsstructuren en gedempte gracht?)
157911	Aartrijke luchtfotografie partim ensemble 11	Luchtfotografie	Niet gedateerd	2 concentraties kuilen
157912	Aartrijke luchtfotografie ensemble 12	Luchtfotografie	Nieuwe tijd	Oudere en recentere kavelstructuren
			Niet gedateerd	Opmoediging omgeven door lineaire sporen (enclosure?), waarop zich opmerkelijk donkere vlek bevindt, rondom deze sporen: kuilenconcentraties en andere lineaire sporen, nog enkele enclosures op aanliggende percelen: mogelijk archeologisch complex
157913	Aartrijke luchtfotografie ensemble 13	Luchtfotografie	Bronstijd	Klein cirkelvormig spoor, te klein om grafheuvel te zijn, mogelijk later
			IJzertijd?	Rechthoekige enclosure (grafmonument?), zeker ouder dan Poppkaart
			Nieuwe tijd	Oudere en recentere kavelstructuren
			Niet gedateerd	Kuilen rond het cirkelvormige spoor
162278	Populieren- laan I	Evaluerend terrein- onderzoek	Niet gedateerd	Gracht
217351	Bekegemse- straat	Metaaldetectie	Nieuwe tijd	1753: dubbele schelling (zilver) uit Antwerpen, met klimmende leeuw en geheven zwaard, op wapenschild Antwerpen
217402	Bekegemse- straat	Metaaldetectie	Volle middeleeuwen	1168-1191: Zilveren denier (Mailde d'orchies), geslagen onder Filips van de Elzas

CAI ID	Toponiem	Onderzoek	Datering	Beschrijving
			Late middeleeuwen - nieuwe tijd	Veel knoopjes, schoengespje
			Nieuwe- nieuwste tijd	6-tal munten
			Nieuwste tijd	Enkel kogels
220136	Camp 2226, Camp 2227, Camp 2229, Camp 2374	Historisch onderzoek	Nieuwste tijd- eigen tijd	Vloethemveld, munitiedepot uit de Eerste Wereldoorlog- Interbellum, vanaf 1944 door Britse troepen in gebruik als munitiedepot en krijgsgevangenenkamp tot september 1946: plaats voor 62.000 gevangenen over 4 kampen + tentenkamp. Beheer in 1947 door Belgische troepen overgenomen, in 1951 militaire school voor onderofficieren. Momenteel natuurgebied
220203	Dwarsstraat	Metaaldetectie	Nieuwe tijd	Zilveren dubbele schelling Antwerpen 1753
305114	Moerlete- straat I	Toevalsvondst	Midden- Romeinse tijd	Koperen antonianusmunt van Aurelianus (270-275)
980268	Bruggestraat Fase 1	Proefsleuveno nderzoek	Eigen tijd	3 recente greppels, 4 natuurlijke sporen
982061	Bruggestraat Fase 2 en 3	Proefsleuveno nderzoek	Eigen tijd	Recente verstoringen
983251	Bruggestraat 61-85	Proefsleuveno nderzoek	Volle-late middeleeuwen Nieuwste tijd	Delen greppels/grachten met aardewerkvondst Verstoring van bij bouw 19 ^e eeuwse hoeve
983429	Aartrijkse- steenweg	Verkennd archeologisch booronderzoek	Niet van toepassing	Geen steentijdpotentieel, geen begraven bodem, geen archeologische waarden
993237	Vloethemvel d Os en Ezel UD4 A paden- structuur	Proefsleuveno nderzoek	Eigen tijd	Recente greppels van rabattensysteem

Tabel 2: CAI-waarden (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) in de directe omgeving van het plangebied (buffer: 2.250 m)

Uit deze gegevens kunnen we besluiten dat de directe omgeving van het plangebied al zeker vanaf het neolithicum/de bronstijd tot en met het heden menselijke bezetting heeft gekend. In de omgeving zijn door middel van luchtfotografie vrij veel waarnemingen gedaan van *crop marks*. Bij droog weer houden archeologische sporen met donkerdere, meer humeuze vullingen dan de omliggende grond langer water vast, waardoor de begroeiing hierboven langer groen blijft. Verschillende van deze contrasten zijn circulaire structuren (grafcirkels) uit de bronstijd, rechthoekige enlclosures (/grafmonumenten) uit de ijzertijd of later, of kuilen en lineaire sporen die kunnen dateren uit de periode vanaf de ijzertijd tot en met de nieuwste tijd. De bronstijdgrafheuvels zijn in ieder geval duidelijk op hoger gelegen gebieden rond Aartrijke geclusterd, waar ze vroeger duidelijker zichtbaar waren gezien deze hoogteligging. Niet ver ten noorden van het projectgebied is door middel van een toevalsvondst een gepolijste bijl teruggevonden, die als oudste vondst in de directe omgeving dateert uit de periode van het neolithicum of ten laatste de bronstijd. Nabij Aartrijke, waar de meeste CAI-waarden in de omgeving geclusterd zijn, is ook een munt uit de Romeinse tijd teruggevonden. In de omgeving kwamen ook waarden (metaaldetectievondsten en grondsporen) aan het licht uit de middeleeuwen. Meteen valt een patroon op in de spreiding van de CAI-waarden: deze zijn vrij talrijk aan de noordelijke rand van het plateau van Wijnendale en op de zuidelijke rand van de

Pleistocene dekzandrug waarop Oudenburg gelegen is, maar hiertussen is een zone zonder CAI-waarden te zien. Dit is te verklaren door de landschappelijke ligging in de langwerpige depressie rond de Moerdijkbeek en de Bourgognebeek. Historisch gezien zal het minder interessant geweest zijn om zich in deze nattere, lager gelegen depressie te vestigen, in vergelijking met het hoger gelegen plateau en de dekzandrug. Anderzijds is er tussen de woonkernen van Westkerke, Bekegem en Zerkegem in het noorden en Eernegem, Aartrijke en Zedelgem in het zuiden slechts weinig landelijke en vrij verspreide bebouwing. Dit betekent ook dat hier wellicht weinig archeologisch onderzoek heeft plaatsgevonden, gezien de minder grote hoeveelheid bouwprojecten/infrastructuurle werken waarvoor archeologisch onderzoek uitgevoerd dient te worden. Het plangebied bevindt zich op de rand van de zone met vrij veel CAI-waarden langs het plateau van Wijnendale.

2.3.2. (Archeologie-) nota's

In de nabije omgeving van het projectgebied (buffer: 2.000 m) werden eerder al enkele zones in (archeologie-) nota's onderzocht. Hieronder volgt een korte samenvatting hiervan (Figuur 34 en Tabel 3).

Figuur 34: Plangebied en in (archeologie-) nota's onderzochte zones (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) op recente orthofotobeelden uit 2024 (bron: geopunt.be)

(A) N ID	Toponiem	Type	Geen maatregelen	Uitgesteld vooronderzoek	Verdere verwerking
11429	Ichtegem Bruggestraat	AN		X	
14233	Ichtegem Bruggestraat	N			X
15104	Ichtegem Bruggestraat	N	X		
18857	Ichtegem Bruggestraat	N	X		
13810	Ichtegem Bruggestraat 73	AN		X	
17655	Ichtegem Bruggestraat 73	N	X		
14904	Zedelgem Zeeweg Noord	AN		X	
19121	Zedelgem Krinkelweg 9	AN		X	
31765	Ichtegem 22.661 Aansluiting Bruggestraat	AN		X	

Tabel 3: (Archeologie-) nota's (bron: Geoportaal Onroerend Erfgoed) in de directe omgeving van het plangebied (buffer: 2.000 m)

AN ID 11429 + N ID 14233 + N ID 15104 + N ID 18857 Ichtegem Bruggestraat

Naar aanleiding van de bouw van nieuwe verhuurloosden stelde Ruben Willaert NV een archeologienota op.¹⁷ In het bureauonderzoek werd hoofdzakelijk een archeologische verwachting voor waarden uit de middeleeuwen vastgesteld. Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de eerste plaats in de vorm van landschappelijk booronderzoek, dat in het geval van potentieel voor intacte artefactensites uit de steentijden opgevolgd zou worden door verkennend booronderzoek en/of door proefsleuvenonderzoek in het geval van potentieel voor recentere sporensites.

In de opvolgende nota worden de resultaten van het landschappelijke bodemonderzoek besproken.¹⁸ Er werd mechanisch geboord met een Geoprobe boormachine tot 1,20 à 1,80 m onder het maaiveld. Door middel van deze boringen kon een AC-profiel geregistreerd worden, met hoofdzakelijk een antropogeen pakket bovenop de bouwvoor, waaronder de onverstoorde moederbodem direct voorkomt (Figuur 35). Er is geen sprake van een uitgesproken B-horizont. De bodem bestond uit matig tot zeer fijn zand met ijzeraggregaten en mangaanspikkels en is plaatselijk vlak onder de bouwvoor aangerijkt met ijzer. Dieper in de moederbodem is er sprake van gelaagdheid (niveo-eolische depositie tijdens het laat-Pleistoceen tot vroeg-Holoceen: 28-10ka). Er werd vastgesteld dat er geen potentieel is voor intacte artefactensites uit de steentijden, dus werd proefsleuvenonderzoek geadviseerd.

In een tweede nota worden de resultaten van een eerste fase van het proefsleuvenonderzoek besproken.¹⁹ Onder een 0,20 m dikke laag steenslag, bevond zich een laag breekpuin (0,30

¹⁷ WILLAERT, VAN GOIDSENHOVEN, THYS 2019

¹⁸ WILLAERT, VAN GOIDSENHOVEN, GHYSELBRECHT 2020

¹⁹ VERDEGEM 2020

m dik), op een oude ploeglaag die zwart en humusrijk was (0,40 m). Hieronder was er een donkerbruine, heterogene B-horizont (0,15 m dik), op een ca. 0,35 m dikke zandige laag met sterke roestverschijnselen. Hieronder bestond de bodem tot 1,75 m diepte uit een zandige, naar onderen fijner wordende laag (Figuur 36). Tijdens deze onderzoeksfase kwamen slechts drie recente greppels en vier natuurlijke sporen aan het licht (cf. CAI ID 980268; Figuur 37).

In de tweede fase van het proefsleuvenonderzoek is slechts één archeologisch spoor geregistreerd: een gracht uit de moderne periode.²⁰ Aangezien het kennispotentieel voor de gehele site nu bereikt was, werd geen verder vooronderzoek geadviseerd.

Figuur 35: Boorkern 2 van het landschappelijke booronderzoek van de site Ichtegem Bruggestraat²¹

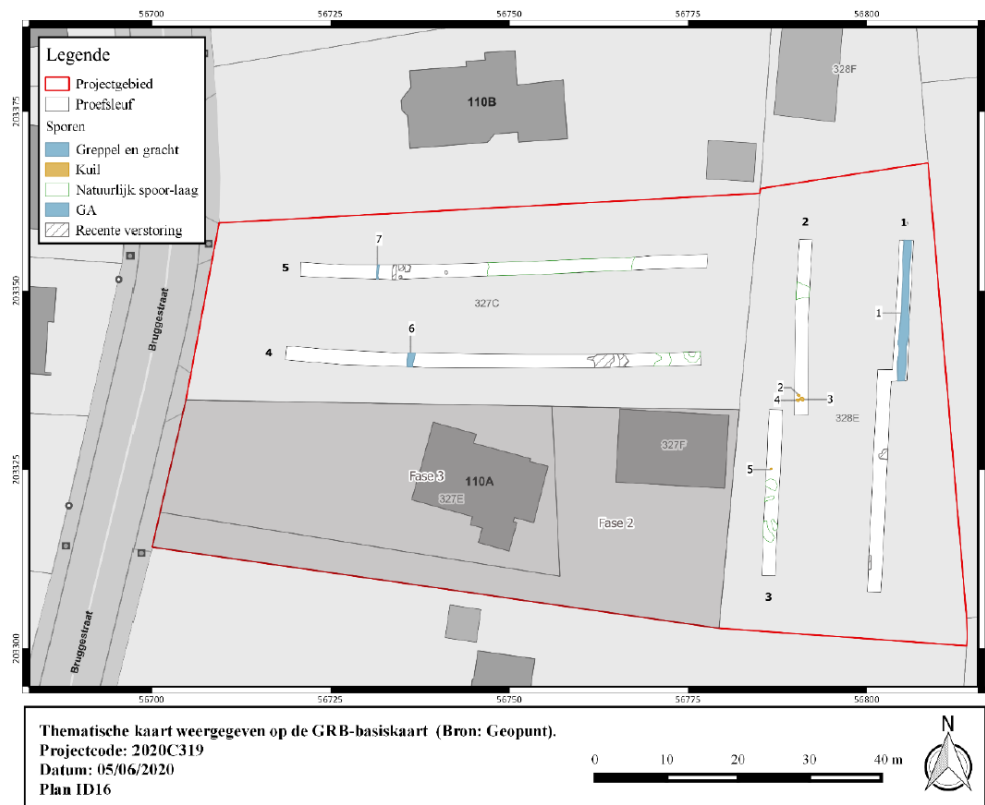

Figuur 36: Profiel 2 van het proefsleuvenonderzoek (fase 1) van de site Ichtegem Bruggestraat²²

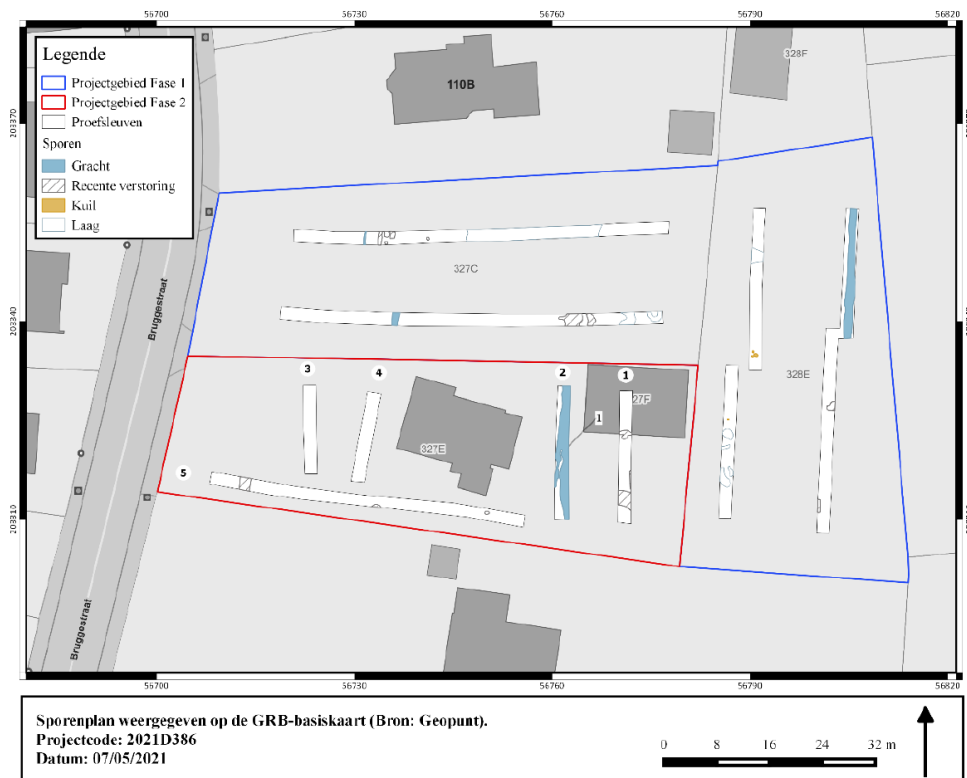
²⁰ VANHERCKE 2021a

²¹ WILLAERT, VAN GOIDSENHOVEN, GHYSELBRECHT 2020

²² VERDEGEM 2020

Figuur 37: Allesporenplan van het proefsleuvenonderzoek (fase 1) van de site Ichtegem Bruggestraat²³

Figuur 38: Allesporenplan van het proefsleuvenonderzoek (fase 2) van de site Ichtegem Bruggestraat²⁴

AN ID 13810 + N ID 17655 Ichtegem Bruggestraat 73

Naar aanleiding van een verkavelingsproject maakte Ruben Willaert NV een archeologienota op.²⁵ In de bureaustudie werd vastgesteld dat er op basis van waarden in de omgeving een archeologische verwachting was voor alle periodes vanaf de steentijden tot nu, maar vooral voor de middeleeuwen. Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de eerste plaats in de vorm van landschappelijk booronderzoek, dat in het geval van potentieel voor intacte artefactensites uit de steentijden opgevolgd zou worden door verkennend booronderzoek en/of door proefsleuvenonderzoek in het geval van potentieel voor recentere sporensites.

In de opvolgende nota worden de resultaten van dit prospectieonderzoek besproken.²⁶ Uit het landschappelijke booronderzoek was gebleken dat er steentijdpotentieel was, maar bij het opvolgende verkennende archeologische booronderzoek werden geen lithische artefacten teruggevonden. Daarom werd proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Hierbij werd een profiel geregistreerd in de zandige bodem (Figuur 39). Bovenaan in het profiel is een ca. 0,34 m dikke,

²⁴ VANHERCKE 2021a

²⁵ WILLAERT 2019

²⁶ VANHERCKE 2021b

homogene en humeuze ploeglaag (Ap-horizont) geregistreerd. Hieronder bevond zich een overgang van een restant van een Bhs-horizont. Daaronder was de bruine/beige, geoxideerde, zandige moederbodem (C1) te zien. Hieronder kwam nog een tweede horizont voor in de moederbodem (C2), die bestond uit zandige en siltige horizontale laagjes. Tijdens het proefsleuvenonderzoek werden 52 sporen geregistreerd (waarvan enkele van natuurlijk oorsprong) (Figuur 40). Deze werden geïnterpreteerd als delen van greppels en grachten. Een aantal kon gedateerd worden tot de periode van de volle tot late middeleeuwen. Daarnaast zijn ook enkele recentere verstoringen uit de 20^e en de 21^e eeuw geregistreerd. Het archeologische vlak werd geregistreerd op +7,97 tot +8,56 mTAW (cf. +8,28 tot +9,25 mTAW maaiveld).

Aangezien het kennispotentieel bereikt was, werd geen verder onderzoek geadviseerd.

Figuur 39: Profiel 3 van het proefsleuvenonderzoek van de site Ichtegem Bruggestraat 73 ²⁷

Figuur 40: Allesporenplan van het proefsleuvenonderzoek van de site Ichtegem Bruggestraat 73 ²⁸

AN ID 14904 Zedelgem Zeeweg Noord

In het kader van een verkavelingsproject stelde Ruben Willaert NV een archeologienota op.²⁹ In het bureauonderzoek is een archeologische verwachting vastgesteld voor alle periodes vanaf het neolithicum tot het heden. Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de eerste plaats in de vorm van landschappelijk booronderzoek, dat in het geval van potentieel voor intacte artefactensites uit de steentijden opgevolgd zou worden door verkennend booronderzoek en/of door proefsleuvenonderzoek in het geval van potentieel voor recentere sporensites.

Tot op heden zijn er nog geen resultaten van het voorgestelde prospectieonderzoek niet gepubliceerd.

²⁸ VERDEGEM 2020

²⁹ HEIRMAN, WILLAERT 2020

AN ID 19121 Zedelgem Krinkelweg 9

Naar aanleiding van de geplande realisatie van een waterzuivering maakte Ruben Willaert een archeologienota op.³⁰ Op basis van archeologische waarden uit de omgeving is voornamelijk een verwachting vastgesteld voor waarden uit de periodes van de metaaltijden, de Romeinse tijd en de Tweede Wereldoorlog. Daarom werd verder vooronderzoek geadviseerd, in de eerste plaats in de vorm van landschappelijk booronderzoek, dat in het geval van potentieel voor intacte artefactensites uit de steentijden opgevolgd zou worden door verkennend booronderzoek en/of door proefsleuvenonderzoek in het geval van potentieel voor recentere sporensites.

Tot op heden zijn er nog geen resultaten van het voorgestelde prospectieonderzoek niet gepubliceerd.

AN ID 31765 Ichtegem 22.661 Aansluiting Bruggestraat

In het kader van de geplande aanleg van een gescheiden rioleringsstelsel stelde Ruben Willaert NV een archeologienota op.³¹ Op basis van vondsten in de directe omgeving, is een archeologische verwachting vastgesteld voor hoofdzakelijk de periodes van de middeleeuwen en de vroegmoderne periode, alsook in mindere mate voor de periodes van het neolithicum, de metaaltijden en de Romeinse tijd. Het lange traject van het plangebied loopt onder meer langs het huidige projectgebied. Gezien de lineaire, smalle vorm van het projectgebied van de rioleringsaanleg, werd het kennispotentieel voor het grootste deel van dit terrein als klein ingeschat. Voor de zone voor grondverbetering werd echter uitgegaan van meer potentieel voor kenniswinst, dus werd hier verder vooronderzoek geadviseerd. Het gaat hier in de eerste plaats om landschappelijk booronderzoek, dat in het geval van potentieel voor intacte artefactensites uit de steentijden opgevolgd zou worden door verkennend booronderzoek en/of door proefsleuvenonderzoek in het geval van potentieel voor recentere sporensites.³²

Van het voorgestelde prospectieonderzoek zijn tot op heden nog geen resultaten gepubliceerd.

Conclusie

Hieruit kan besloten worden dat op de sites waarvoor reeds archeologienota's werden voornamelijk een archeologische verwachting werd vastgesteld voor waarden uit de periodes vanaf het Neolithicum tot en met de nieuwste tijd (inclusief de Wereldoorlogen). Op

³⁰ DERYCKERE 2021

³¹ DEBOUCK 2024

³² VAN GOIDSENHOVEN 2024

verschillende locaties werd verder vooronderzoek geadviseerd, maar werden nog geen resultaten van de voorgestelde prospectieonderzoeken gepubliceerd.

Ca. 1.725 m ten zuidwesten van het projectgebied bevond het archeologische niveau zich op ca. 0,40 m diepte, onder de ploeglaag. Hier zijn slechts vier archeologische sporen geregistreerd, namelijk een moderne gracht en drie recente greppels. Ca. 1.950 m ten zuidwesten van het plangebied is een archeologisch niveau geregistreerd op +7,97 tot + 8,56 mTAW, ca. 0,34 m onder het maaiveld. Hier zijn 52 sporen teruggevonden, waaronder greppels en grachten uit de volle tot late middeleeuwen.

2.4. Synthese

2.4.1. Verwachtingspatroon

Op basis van het voorgaande assessment kan volgend verwachtingspatroon naar voor geschoven worden:

- Voor de periodes ouder dan de middeleeuwen is er voor het projectgebied geen enkele indicatie betreffende aan- of afwezigheid van bewoning. In de directe omgeving van het plangebied zijn waarden uit het Neolithicum, de metaaltijden en de Romeinse tijd teruggevonden. De neolithische losse vondst van een gepolijste bijl is erg dicht bij het projectgebied gevonden. De waarden uit de metaaltijden zijn door middel van luchtfotografie (*crop marks*) geregistreerd op hoger gelegen terrein rond Aatrijke. Bij Aatrijke is ook een Romeinse munt aangetroffen. Aatrijke bevond zich al in de Romeinse tijd ter hoogte van het kruispunt van twee belangrijke wegen: de Diksmuidse Heerweg vanuit Brugge en de Zeeweg vanuit Oudenburg. Het projectgebied is ook langs de oorspronkelijk Romeinse Zeeweg gelegen.
- Voor de middeleeuwen maakt het bureauonderzoek wel duidelijk dat er in de omgeving verschillende waarden uit de volle en late middeleeuwen zijn geregistreerd. Het is bijgevolg niet onwaarschijnlijk dat er middeleeuwse sporen kunnen worden aangetroffen binnen het plangebied.
- Voor de periode na de late middeleeuwen beschikt men over enig kaartmateriaal. Op de Claeissenskaart (1597-1601) is de Zeeweg duidelijk aangeduid langs het projectgebied, in een gebied met velden (heide) en bossen. Op kaarten uit de periode vanaf de late 18^e eeuw tot ca. het begin van de 20^e eeuw is bos te zien ter hoogte van het plangebied. De kans om bewoningssporen aan te treffen uit de periode van de 17^e eeuw tot en met de 19^e eeuw is bijgevolg miniem.
- Op een topografische kaart uit 1904 is te zien dat het plangebied dan in gebruik was als akkerland. Op een militaire luchtfoto uit 1918 zijn twee barakken te zien in het noordoosten van het plangebied. Langs de noordelijke zijde van de Bruggestraat zijn ook gebouwen en het kasteel Bourgogne te zien. Op een topografische kaart uit 1939 is bebouwing te zien net ten noorden van het projectgebied, aan de overzijde van de Bruggestraat verder in getale is toegenomen. Het plangebied bleef onbebouwd en in gebruik als akkerland. Net ten zuiden ervan was er nog een bebost perceel.
- De waarschijnlijke aanwezigheid van een ploeglaag heeft sinds ca. het begin van de 20^e eeuw voor een afdekking van oude loopniveaus en bodems gezorgd, wat betekent dat mogelijke archeologische sites uit de voorgaande periodes goed bewaard zijn gebleven. Hiervóór was er vanaf de tweede helft van de 18^e eeuw (cf. Ferrariskaart) bos.
- Het is pas vanaf 1971 (cf. orthofoto's) dat met zekerheid kan gesteld worden dat er bewoning aanwezig is in het noordoostelijke deel van het onderzoeksgebied (en in het

westen). Op luchtbeelden uit de periode 1979-1990 is een uitbreiding van enkele stallen te zien, alsook dat er in het zuidoosten van het projectgebied een gebouw was bijgeplaatst, dat niet meer zichtbaar is op beelden uit de periode 2000-2003. Op al deze luchtbeelden was het plangebied grotendeels als grasland/weiland in gebruik. Inmiddels is het zuidelijke deel van het terrein in gebruik als akkerland. Welke de weerslag is van de bebouwing op het bodemarchief, is niet duidelijk op basis van de gegevens uit het bureauonderzoek.

Besluitend kan gesteld dat er voor de periodes vroeger dan ca. 1600 (kaart van Claeissens) geen gegevens beschikbaar zijn uit het bureauonderzoek om de aan- of afwezigheid van een site binnen het projectgebied te kunnen bevestigen. De vermoedelijke aanwezigheid van een ploeglaag (vanaf vroege 20^e eeuw), de geografische ligging van het projectgebied op matig droge tot matig natte zandgronden in de buurt van een beek (de Bourgognevaart) en de indeling van het landschap als bos en akkerland op de historische kaarten maken echter dat de aanwezigheid van een archeologische site niet onwaarschijnlijk is. De enige manier om concrete informatie in te winnen over de al dan niet aanwezigheid van een archeologische site (-s) uit de steentijd, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd, is veldonderzoek.

2.4.2. Afweging verder vooronderzoek

In eerste instantie wordt nagegaan of een verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem noodzakelijk is, omdat de opsporing van archeologische sites bij voorkeur gebeurt via een zo miniem mogelijke verstoring van de bodem. Indien het vooronderzoek zonder ingreep in de bodem de afwezigheid van een archeologische site niet kan staven, wordt overgegaan naar een vooronderzoek met ingreep in de bodem. In geval de aanwezigheid van een archeologische site wordt bevestigd, dient men te proberen die *in situ* te bewaren. Indien dit niet mogelijk is, dient men over te gaan tot een opgraving.

Het uitgevoerde bureauonderzoek kan geen uitsluitsel bieden omtrent de eigenlijke bodemopbouw: aangezien de bodem deels gekarteerd is als zone met bebouwing, bestaat er geen duidelijkheid over de aanwezigheid van een intacte podzolbodem. Daarnaast is er ook geen duidelijkheid over wat de impact is van de huidige, af te breken bebouwing op de bodem. Dit zijn belangrijke factoren om in te schatten of er goede bewaring kan zijn van bijvoorbeeld steentijdsites, wat de eventuele graad van verstoring is en of er al dan niet een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied. Om deze vragen te kunnen beantwoorden, dient in eerste instantie gebruik gemaakt te worden van bijkomend vooronderzoek zonder ingreep in de bodem, eventueel gevolgd door vooronderzoek (-en) met ingreep in de bodem.

Aangezien het hier gaat om een verkavelingsproject, dient uitgegaan te worden van een totale verstoring van het bodembestand binnen de contouren van het plangebied. Indien zich hier

intacte archeologische waarden bevinden, worden deze dus in ieder geval bedreigd door de geplande werken. Het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site niet staven. Hiervoor dient verder vooronderzoek op het terrein te gebeuren, maar gezien dit op dit moment niet mogelijk is (deels bebouwd en verhard) is dit niet opgenomen in deze archeologienota.

2.4.3. Verder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem

Onder vooronderzoek zonder ingreep in de bodem wordt verstaan: landschappelijk bodemonderzoek, geofysisch onderzoek en veldkartering. Hieronder worden deze drie technieken besproken en geëvalueerd naar hun relevantie in het kader van dit onderzoek.

2.4.3.1. Landschappelijk bodemonderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel de aardkundige opbouw en ontstaansgeschiedenis van de ondergrond en het landschap te kennen door middel van boringen of profielputten. In dit geval lijkt het opportuun om op dit terrein verspreid een aantal landschappelijke boringen te plaatsen. Met deze methode kan met een minimale impact in de bodem toch heel wat informatie verkregen worden:

- Hoe is de bodemopbouw? Komt deze overeen met de gekarteerde bodemtypes op de bodemkaart?
- Is er een intacte bodemopbouw aanwezig? Hiermee wordt een bodem bedoeld die niet danig verstoord of sterk is afgetopt door recente activiteiten dat alle archeologisch relevante niveaus verdwenen zijn.
- Is er een plaggendek aanwezig en wat is de dikte ervan?
- Is er onder het plaggendek een afgedekte podzolbodem aanwezig? Is er een intacte (A)BC-horizontenopbouw aanwezig? Dit kan van belang zijn voor inschatten of er enig potentieel is op de aanwezigheid van een steentijdsite binnen het projectgebied.
- Is er een archeologisch niveau aanwezig, en op welke diepte bevindt zich dit?
- Wat was de impact in de bodem van de bestaande bebouwing?

Er wordt geadviseerd om dit booronderzoek uit te voeren om bovenstaande vraagstellingen (bodemopbouw, verstoringsgraad, aan- of afwezigheid podzolbodem) te kunnen beantwoorden. Gezien de huidige situatie op het terrein, waarbij een deel van het projectgebied bebouwd/verhard is, is het echter niet mogelijk om dit onderzoek uit te voeren vóór de sloop van de gebouwen (gebeurt pas na verkrijgen van de stedenbouwkundige vergunning). Het zal dus noodzakelijk zijn dit uit te voeren als een uitgesteld vooronderzoek zonder ingreep in de bodem.

2.4.3.2. Geofysisch onderzoek

Geofysisch onderzoek heeft tot doel om antropogene fenomenen te onderscheiden van natuurlijk sediment of om een morfologische reconstructie van het natuurlijke landschap te maken, door contrasten in elektrische, elektromagnetische en magnetische kenmerken van de ondergrond te meten. Ook kent deze methode haar nut bij het opsporen van explosieven. Onder dit type onderzoek vallen verschillende opsporingstechnieken: magnetometrie, weerstandsmetingen, grondradar etc.

Dit type onderzoek wordt voor deze site echter niet weerhouden. Hoewel mogelijk en niet schadelijk, is dit onderzoek niet noodzakelijk en niet optimaal bruikbaar om de huidige vraagstellingen te kunnen beantwoorden. Het is bijvoorbeeld met dit onderzoek niet mogelijk om de eventuele aanwezigheid van een podzolbodem binnen het projectgebied te detecteren.

2.4.3.3. Veldkartering

Veldkartering heeft tot doel om relevante archeologische indicatoren te zoeken door middel van een visuele inspectie van het terrein. Aangezien er mogelijk sprake is van een dikke Ap-horizont, ofwel een ploeglaag, zullen zich in deze ploeglaag enkel losse artefacten bevinden die van elders via bemesting zijn aangebracht en dus geen indicatie geven voor bewoning op het terrein zelf. Bijgevolg is deze techniek wel mogelijk maar niet nuttig en noodzakelijk. Tevens is het terrein deels bebouwd/verhard en niet geschikt voor dit type onderzoek, ook niet na de sloop van de gebouwen.

2.4.4. Verder vooronderzoek met ingreep in de bodem

2.4.4.1. Verkennend en waarderend archeologisch booronderzoek

Dit type onderzoek heeft tot doel archeologische sites op te sporen door middel van boringen. Deze methode is vooral nuttig om steentijdsites te detecteren aangezien dergelijke sites quasi steeds enkel bestaan uit een losse vondstenspreiding van voornamelijk lithisch materiaal. Grondsporen, zeker voor de vroege prehistorie, komen zelden of nooit voor waardoor een proefsleuvenonderzoek hier geen betrouwbare optie is.

Dit verkennend archeologisch booronderzoek dient enkel uitgevoerd indien de landschappelijke boringen aantonen dat er bodemkundig gezien potentieel is op de aanwezigheid van steentijd. Dit potentieel kan gezien worden in een intacte ABC-bodemopbouw, een podzolbodem of een afgedekte bodem.

Indien dit verkennend archeologisch booronderzoek effectief zones kan aantonen die mogelijk wijzen op een steentijdsite, dan dient dit verder onderzocht te worden. Indien het relatief grote

zones betreft kan geopteerd worden voor een verdichting van het boorgrid (= waarderend archeologisch booronderzoek). Bij relatief kleine zones is het zinvoller om te werken met proefputten in functie van een steentijd artefactensite van 1 m². Het aantal en grid zijn te bepalen in functie van de resultaten uit het booronderzoek.

Na afloop van deze verschillende prospectiefasen wordt op basis van de resultaten advies gegeven over eventueel verder onderzoek van de steentijdlocaties.

2.4.4.2. Proefsleuven en proefputten

Het doel van proefsleuven en proefputten is uitspraken te doen over de archeologische waarde van de totaliteit van een terrein door een beperkt maar statistisch representatief deel van dat terrein op te graven. Op die manier kan er een optimale inschatting gemaakt worden van het kennispotentieel aangezien deze methode informatie verschaft omtrent verspreiding, bewaring, aard en datering van de aangetroffen archeologische sporen.³³ Daarnaast is er ook direct een duidelijk zicht op de bodemopbouw en kan, indien nodig, alsnog bijkomend steentijdonderzoek uitgevoerd worden.

Er wordt geadviseerd om die zones binnen het projectgebied, waar de landschappelijke boringen aantonen dat het bodemprofiel volledig is bewaard én die bedreigd worden door de geplande werken, verder te onderzoeken aan de hand van proefsleuven. Met een intacte bodem wordt een bodemopbouw bedoeld die door recente activiteiten niet in een dergelijke mate werd verstoord of danig sterk werd afgetopt dat alle relevante archeologische lagen verdwenen zijn. De periodes vanaf ca. het neolithicum kenmerken zich namelijk door de aanwezigheid van grondsporen die optimaal worden gedetecteerd met deze prospectiemethode.

Ook deze fase in het onderzoek kan, gezien de huidige staat van het terrein (deels bebouwd en verhard), nog niet worden aangevat en dient meegenomen in het traject van uitgesteld vooronderzoek met ingreep in de bodem.

2.4.5. Beantwoording van de onderzoeksvragen

Op basis van het bureauonderzoek kunnen de onderzoeksvragen als volgt beantwoord worden:

³³ HANECA et al. 2016, p. 55.

- ***Zijn er archeologische of historische gegevens gekend over de site?***

Er zijn geen archeologische gegevens gekend over de site zelf. De gekende historische gegevens worden besproken in hoofdstuk 2.2.

- ***Zijn er indicaties dat de bodem (deels) verstoord is?***

De indicaties dat de bodem mogelijk (deels) verstoord is, zijn de bestaande bebouwing en de verharding, alsook de voormalige barakken die hier in 1918 stonden. De mate van verstoring is echter niet duidelijk en dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- ***Zijn er landschappelijke factoren die invloed kunnen hebben op de gaafheid van eventuele archeologische sporen?***

Het terrein staat gekarteerd als verwaarloosbaar erosiegevoelig. De bewaring van het bodemarchief dient voorwerp uit te maken van verder onderzoek.

- ***Wat is de impact van de geplande werken op het bodemarchief?***

Aangezien het hier gaat om een verkavelingsproject, dient uitgegaan te worden van een totale verstoring van het bodembestand binnen de contouren van het projectgebied. Indien zich hier intacte archeologische waarden bevinden, zullen deze dus zeker verstoord worden door het geplande project.

- ***Is er een archeologische site aanwezig? Zo ja: wat zijn de karakteristieken en de bewaringstoestand ervan? Wat is de relatie met het landschap? Welke waarde heeft de site?***

Op basis van enkel het bureauonderzoek kunnen deze vragen niet beantwoord worden.

- ***Wat is de te volgen strategie tijdens een eventueel verder onderzoek en welke bijkomende onderzoeksvragen moeten daarbij beantwoord worden?***

Het is duidelijk dat de vooropgestelde onderzoeksvragen enkel en alleen op basis van het bureauonderzoek niet kunnen worden beantwoord. De aan- of afwezigheid van een archeologische site kan namelijk niet afdoende worden gestaafd waardoor ook geen gemotiveerde uitspraak mogelijk is omtrent de verder te nemen maatregelen. Bijgevolg is het noodzakelijk bijkomende onderzoeksfases voor te stellen. Zoals hierboven geëvalueerd wordt voorgesteld om, na de sloop van de huidige gebouwen en de

uitbraak van de verharding, over te gaan tot een landschappelijk booronderzoek dat een licht moet werpen op de gaafheid van de bodem, de bodemopbouw en de eventuele aanwezigheid van een podzolbodem. Dit laatste is van belang voor de eventuele aanwezigheid van steentijdsites.

Indien de resultaten van dit landschappelijk booronderzoek de intactheid van de bodem bevestigen, dient de mogelijke aanwezigheid van steentijdsites te worden gecontroleerd aan de hand van een verkennend archeologisch booronderzoek dat, indien positief, wordt aangevuld met een waarderend archeologisch booronderzoek of proefputten in functie van artefacten steentijdsites.

Na deze onderzoeken, die zich toespitsen op de bewaring van de bodem en het al dan niet aanwezig zijn van een steentijdsite, dient het projectgebied nog onderzocht te worden via proefsleuven indien de landschappelijke boringen de aanwezigheid aantonen van een intact archeologisch niveau.

De modaliteiten van de voorgestelde onderzoeksmethoden worden besproken in het programma van maatregelen. De vraagstellingen per onderzoeksmethode worden eveneens behandeld in het programma van maatregelen. Elke onderzoeksmethode is succesvol beëindigd wanneer haar vraagstellingen succesvol kunnen worden beantwoord. Zolang niet alle onderzoeksvragen succesvol kunnen worden beantwoord, dient men over te gaan op de volgende onderzoeksmethode zoals hierboven besproken.

3. Samenvatting

Het plangebied situeert zich ten oosten van de dorpskern van Eernegem, in de gemeente Ichtegem en is net ten zuidwesten van het kruispunt van de Bruggestraat en de Zeeweg gelegen. Ter hoogte van het plangebied, net ten oosten van de Zeeweg, stroomt de Bourgognevaart. Het betreft een vlak gebied dat gelegen is tussen droge tot matig natte zandbodems met een dikke antropogene humus A-horizont; het plangebied is gekarteerd als matig natte en matig gleyige zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont (postpodzol Zdh) en in het zuidoosten als matig droge, zwak gleyige zandbodems met verbrokkelde ijzer en/of humus B-horizont (podzol Zch). De bodem is gekarteerd als verwaarloosbaar erosiegevoelig.

Op het plangebied zelf is nog geen archeologisch onderzoek uitgevoerd. Op de Claeissenskaart (ca. 1600) is er heidegebied te zien ter hoogte van het plangebied, met bossen in de omgeving. Historische kaarten uit de periode van de late 18^e t.e.m. de 19^e eeuw tonen het plangebied als bosgebied. In de eerste helft van de 20^e eeuw was hier akkerland, met in 1918 twee Duitse barakken in het noordoosten van het terrein. Op een

luchtfoto uit 1971 is reeds het grootste deel van de huidige bebouwing zichtbaar. Slechts een deel van het plangebied is onbebouwd en onverhard en momenteel beschikbaar voor archeologisch onderzoek.

De initiatiefnemer plant een verkavelingsproject. Hiervoor dient uitgegaan te worden van een totale verstoring van het bodembestand binnen de contouren van het projectgebied. Indien hier intacte archeologische waarden aanwezig zijn, worden deze dus in ieder geval bedreigd door de geplande werken.

De aanwezigheid van een antropogene humus A-horizont nabij het plangebied wijst er in veel gevallen op dat het gebied reeds vroeg in cultuur gebracht is en is opgehoogd om de kwaliteit van de grond te verbeteren.

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarden uit de periodes van het Neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse tijd, de volle en late middeleeuwen, de nieuwe en de nieuwste tijd geregistreerd. De kans is niet onbestaande dat waarden uit deze periodes voorkomen in het plangebied zelf, al is geen bebouwing te zien op historische kaarten uit de periode van ca. 1600 tot 1918. Voor het plangebied zelf is er dus een lage verwachting voor archeologische waarden uit deze periode. De *crop marks* die wijzen op sporen uit de bronstijd en ijzertijd zijn wel op een hogere ligging bij Aartrijke op het plateau van Wijnendale gelegen. Specifiek voor het plangebied zelf is er dus voornamelijk een verwachting voor waarden uit de periodes van het Neolithicum, de metaaltijden, de Romeinse tijd en de middeleeuwen, en slechts een lage verwachting voor sporen uit de periode van ca. 1600 tot 1918 (enkel off-site fenomenen).

Al deze elementen samen maken dat het plangebied een zekere archeologische waarde kan hebben en dat de gegevens van een archeologisch onderzoek kunnen leiden tot een kennisvermeerdering over de al dan niet aanwezige menselijke activiteiten op het terrein en de omliggende gebieden in het verleden. Bovendien zal een eventuele archeologische site over het algemeen goed bewaard zijn omdat het is afgedekt door een dik plaggendek. Om het archeologisch potentieel te kunnen inschatten, wordt voorgesteld om een aantal vooronderzoeken zonder en met ingreep in de bodem uit te voeren. Het betreft in de eerste plaats een landschappelijk bodemonderzoek door middel van boringen, om de precieze bodemopbouw te achterhalen. Indien nodig om de aan- of afwezigheid van een archeologische site te staven of om een programma van maatregelen voor behoud *in situ* of een opgraving op te stellen, wordt het landschappelijk bodemonderzoek gevolgd door een vooronderzoek met ingreep in de bodem door middel van archeologische boringen en/of proefsleuven. Gezien de huidige staat van het terrein, waarbij het grootste deel is bebouwd/verhard, en de gronden nog geen eigendom zijn van de bouwheer, dienen deze onderzoeken in een uitgesteld traject te gebeuren (na de sloop van de huidige gebouwen).

Gezien de bodems rondom het plangebied variëren van matig droog tot matig nat, wordt eventueel archeologisch onderzoek best uitgevoerd in de drogere maanden.

4. BIBLIOGRAFIE

4.1. Literatuur

- CHERRETÉ B., DECLERCQ G., DEFORCE K., HILLEWAERT B., HOLLEVOET Y., RYCKAERT M. 2011, Op het raakvlak van twee landschappen. De vroegste geschiedenis van Brugge, *Raakvlak*.
- DEBOUCK Y. 2024. 22.661 *Aansluiting Bruggestraat – 's Gravendriesschelaan, Ichtegem, West-Vlaanderen, 2024L168, Archeologienota, Verslag van Resultaten, Bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- DERYCKERE J. 2021. *Krinkelweg 9 (Aartrijke, West-Vlaanderen), Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- HANECA K., DEBRUYNE S., VANHOUTTE S., ERVYNCK A. 2016. Archeologisch vooronderzoek met proefsleuven. Op zoek naar de optimale strategie, *Onderzoeksrapporten Onroerend Erfgoed 48*.
- HEIRMAN F., WILLAERT A. 2020. *Zeeweg Noord (Zedelgem, West-Vlaanderen), Archeologienota, Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- VAN GOIDSENHOVEN W. 2024. 22.661 *Aansluiting Bruggestraat – 's Gravendriesschelaan, Ichtegem, West-Vlaanderen, 2024L168, Archeologienota, Programma van maatregelen, Bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- VANHERCKE J., 2021a. *Bruggestraat (Ichtegem, West-Vlaanderen), Nota, Deel 1: Verslag van resultaten, Proefsleuvenonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- VANHERCKE J. 2021b. *Bruggestraat 73 (Ichtegem, West-Vlaanderen), Nota, Deel 1: Verslag van resultaten, Proefsleuvenonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- VERDEGEM S. 2020. *Bruggestraat Fase 1 (Ichtegem, West-Vlaanderen), Nota vooronderzoek met ingreep in de bodem, Deel 1: Verslag van resultaten*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- WILLAERT A. 2019. *Bruggestraat 73 (Ichtegem, West-Vlaanderen) Archeologienota, Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.

- WILLAERT A., VAN GOIDSENHOVEN W., GHYSELBRECHT E. 2020. *Bruggestraat (Ichtegem, West-Vlaanderen), Nota, Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.
- WILLAERT A., VAN GOIDSENHOVEN W., THYS C. 2019. *Bruggestraat (Ichtegem, West-Vlaanderen), Archeologienota, Bureauonderzoek (Fase 0), Deel 1: Resultaten van het bureauonderzoek*, Ruben Willaert NV, Brugge.

4.2. Internetbronnen

- <http://ccff02.minfin.fgov.be/cadgisweb/>
- <http://inventaris.onroerendergoed.be>
- <http://www.cartesius.be/CartesiusPortal/>
- <http://www.geopunt.be/>
- <http://www.ngi.be/topomapviewer/>
- <https://cai.onroerendergoed.be/>
- <https://www.google.be/maps>
- <https://www.dov.vlaanderen.be/portaal/?module=verkenner>
- S.N. 2025. *Boskapel*, geraadpleegd op 12/12/2025, via: [https://nl.wikipedia.org/wiki/Boskapel_\(Bekegem\)](https://nl.wikipedia.org/wiki/Boskapel_(Bekegem)).
- AGENTSCHAP ONROEREND ERFGOED 2025b. *Zeeweg*, in: *Inventaris Onroerend Erfgoed*, geraadpleegd op 12/12/2025, via: <https://inventaris.onroerendergoed.be/themas/16001>.
- VLAAMSEKUNSTCOLLECTIE 2025. *Kaart van het Brugse Vrije' van Pieter Pourbus erkend als Vlaams Topstuk*, geraadpleegd op 12/12/2025, via: <https://vlaamsekunstcollectie.be/nieuws/kaart-van-het-brugse-vrije-van-pieter-pourbus-erkend-als-vlaams-topstuk>.
- LUCHTFOTO1914-1918 2025. 25/07/1918, KLM-MRA\Eernegem\16606, geraadpleegd op 12/12/2025, via: <https://www.luchtfoto1914-1918.be/nl/geoportaal>.
- NATIONAL LIBRARY OF SCOTLAND 2025. 12.SE, Scale: 1:20000, Edition: 3A, Published: December 1917. Trenches corrected to 3 November 1917, geraadpleegd op 12/12/2025, via: <https://maps.nls.uk/view/101464849>.

5. BIJLAGEN

LOCATIE
 Tichtegem - Bruggestraat 390
 Tichtegem - Afdeling 2 - Sectie D - kad. perceel nr. 614E3 en
 deel van kad. percelen nrs. 614H3 en 614K3

AANVRAGER
 Bouwbedrijf Blomme bv
 Roelsebaarseweg 12
 8820 Torhout

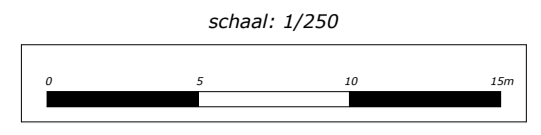
EIGEN PLANREFERENTIE
 01 - Verkavelingsplan
 Bestaande toestand

PLANNAAM
 VA_VP_B_01.BekegemBruggestraat390

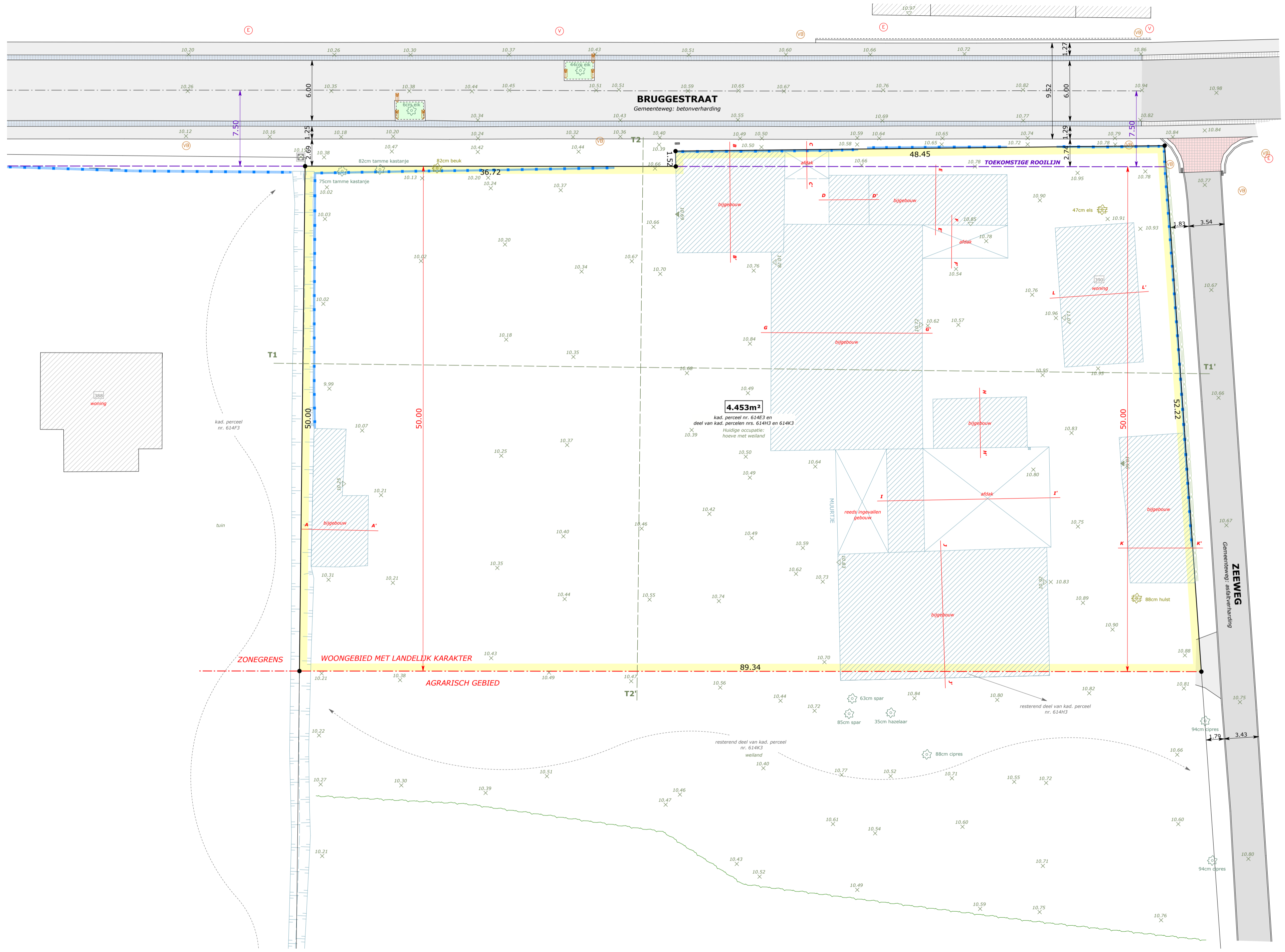
PLANDATUM
 11.12.2025

WIJZIGINGEN

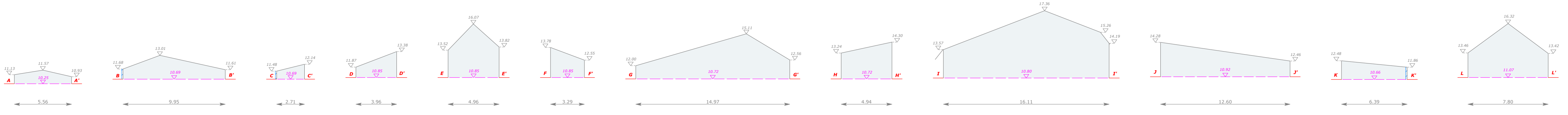
**Definitieve afmetingen en oppervlaktes worden vermeld
 op het opmetingsplan na afpaling der loten.**

- LEGENDE**
- Te slopen bebouwing
 - Bebouwing
 - Rijweg: asfaltverharding
 - Rijweg: betonverharding
 - Verharding: kasieen
 - Verharding: grijze betonstratenstenen
 - Rijweg: rode betonstratenstenen
 - Groenzone
 - Perceelgrens (niet gematerialiseerd)
 - Toekomstige rooilijn
 - Afhaling: beton
 - Haag
 - Gracht
 - Signalisatiepaal
 - Verkeersbord
 - Inspectieput risering
 - Hoogstamige boom (met stamtrek in cm)
 - Te roeien boom (met stamtrek in cm)
 - Hoogtepui maaiveld (mTAW)
 - Dorpelpui woning (mTAW)
 - Dorpelpui garage/bergsplaats (mTAW)
 - Verlichtingspaal
 - Elektriciteitspaal
 - Opnamepunt foto

TE SLOPEN BEBOUWING

OVERZICHT

NR.	BER. OPP.	VOLUME
AA'	59m²	80m³
BB'	106m²	171m³
CC'	12m²	13m³
DD'	19m²	34m³
EE'	68m²	274m³
FF'	28m²	23m³
GG'	331m²	978m³
HH'	46m²	140m³
II'	163m²	1275m³
JJ'	261m²	638m³
KK'	94m²	141m³
LL'	108m²	411m³
Totaal	1.295m²	4.179m³

